

VINERI • 7 OCTOMBRIE 2005 • ANUL LV NR.40

FOAIA românească

SĂPTĂMÂNAL AL ROMÂNILOR DIN UNGARIA

Întâlnire interministerială la Julia
Comori culturale uitate de românii din Ungaria
Omagiu unui bibliofil român

CALENDAR ORTODOX

10 octombrie, luni – Sf. Mucenici Evlampie și Evlampia, sora lui; Cuvioșii: Vasian și Teofil Mărturisitorul
11 octombrie, marți – Sf. Apostol Filip, unul din cei 7 diaconi; Cuv. Teofan Mărturisitorul
12 octombrie, miercuri – Sf. Mucenici: Prov, Tarah și Andronic; Cuviosul Cosma, Episcopul Maiumei
13 octombrie, joi – Sf. Mucenici: Carp, Papil, Agatodor și Agatonica
14 octombrie, vineri – †) **Sf. Cuvioasă Paraschiva**; Sf. Mucenici: Nazarie, Ghervasie, Protasie și Silvan
15 octombrie, sâmbătă – Sfinții și Cuviosul Mucenic Luchian; Cuvioșii: Savin și Vars, episcopii
16 octombrie, duminică – Sf. Mucenic Longhin Sutașul; Sf. Mucenici: Leontie, Dometie și Terentie

AGENDĂ

10 octombrie

1847 – s-a născut, la Brașov, Gheorghe Dima, compozitor și dirijor român.

11 octombrie

1818 – detronarea lui Ioan Gheorghe Caragea, ultimul domnitor fanariot al Munteniei.

1875 – s-a născut poetul Ștefan Octavian Iosif.

1914 – urcarea pe tron a regelui Ferdinand I, Întregitorul, nepotul și succesorul lui Carol I; în timpul lui Ferdinand s-a constituit România Mare.

12 octombrie

1492 – Cristofor Columb a debarcat pentru prima oară în Lumea Nouă.

1882 – s-a stins din viață, la Sankt-Petersburg, Gheorghe Pomuț.

13 octombrie

1672 – s-a născut Maria Brâncoveanu, soția lui Constantin Brâncoveanu, marele domn al Țării Românești.

1884 – s-a născut poetul și prozatorul Vasile Voiculescu.

14 octombrie

1778 – s-a născut poetul Costache Conachi.

1853 – s-a născut, la Șipot, în nordul Moldovei, Ciprian Porumbescu.

15 octombrie

1451 – a fost ucis, la Reușeni, Bogdan al II-lea, domnul Moldovei între anii 1449-1451, tatăl lui Ștefan cel Mare.

Poza săptămânii

– ...Dragii mei, vă mulțumesc pentru atenția pe care mi-o acordați.

– ...Zzzzzzzzzzz ...zzzzzzz ...mda ...zzzzzzz

Budapesta

Protest pentru radiourile naționalităților

Emisiunile românești radiofonice sunt în pericol. La 31 ianuarie 2006, se vor desființa undele estice ultracurte, pe care se emit și emisiunile în limbile minorităților din Ungaria. Până atunci mai sunt numai patru luni, dar Radio-

difuziunea Maghiară nu are încă nici o alternativă pentru repartizarea programelor regionale și pe țară ale naționalităților, inclusiv a celor în limba română. Președinții autoguvernărilor pe țară s-au adresat președintelui Parlamentului Ungar,

pentru că, după părerea lor, nici acum nu se conturează nici o soluție tehnică, care ar garanta emiterea neîntreruptă a emisiunilor de minoritate, printre care și a celei românești, cu o tradiție de 25 de ani.

T. Boca

Jula

Nominalizarea redacției de radio

Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria va propune Guvernului de la Budapesta ca în anul 2005 Redacția Românească a Radiodifuziunii Maghiare să fie nominalizată pentru distincția „Pentru Minorități”. Organizația civilă motivează alegerea sa prin faptul că redacția radio de la Seghedin a împlinit în această vară 25 de ani de la înființare și în această perioadă a depus un efort deosebit pentru păstrarea și arhivarea valorilor culturale românești din Ungaria. Distincția „Pentru Minorități” se va înmâna la 18 decembrie, în Parlamentul Maghiar.

E. Iova

Budapesta

Arhitectură românească

Institutul Cultural Român de la Budapesta organizează miercuri, 13 octombrie, cu începere de la ora 18.00, vernisajul expoziției intitulată „Marcel Janco Reloaded”, care prezintă lucrările masteranzilor din programul „Proiectare avansată” al Universității

de Arhitectură „Ion Mincu” din București. Cu această ocazie va fi prezentat și volumul „Teme ale arhitecturii din România în secolul XX”. Manifestarea va avea loc la sediul Institutului budapestan, din str. Izsó nr. 5.

E. I.

Arad – Bichiș

Proiecte județene comune

Consilieri ai județelor Arad și Bichiș s-au așezat, la 28 septembrie, la masa tratativelor pentru a discuta despre cooperarea în mai multe domenii. La întâlnirea desfășurată în sala mare a Consiliului Județean Arad s-a ridicat problema aeroportului arădean, cea a protecției mediului și a mediului de afaceri. Cele două

părți au convenit ca următoarea ședință să se desfășoare la Bichișciaba, având ca tematică turismul balnear. Având în vedere că ambele județe dispun de un potențial turistic remarcabil, s-a căzut de acord asupra elaborării, în viitorul apropiat, a unor proiecte privind dezvoltarea turismului.

(TriplexNews)

Scriveți-ne la noua adresă:
foaia@foaia.hu

Părerile autorilor nu coincid întotdeauna cu opinia Redacției. Responsabilitatea juridică pentru conținutul articolelor publicate în Foaia românească aparține autorilor. Foaia românească nu garantează publicarea textelor nesolicitate de redacție.

Pe copertă: Miniștri de externe ai României și Ungariei s-au întâlnit la Jula
(Foto: Rita Pătcăș)

Bătănia

Concurs de recitare

Fundația „Lucian Magdu” și Școala Generală Română din Bătănia organizează cea de-a VI-a ediție a concursului de recitări „Lucian Magdu”. Concursul dedicat memoriei poetului român bătănean, organizat pentru elevii din școlile generale în care se predă limba română, va avea loc la 15 octombrie, la școala românească din localitatea bichișeană, cu începere de la ora 10.00.

După desfășurarea concursului pe diferite grupe, vor fi depuse coroane de flori la placa memorială a lui Lucian Magdu și se va vizita biserica ortodoxă română.

R. Pătcăș

Budapesta

„Unitate în diversitate”

Institutul de Cercetare a Minorităților Naționale și Etnice din cadrul Academiei Maghiare de Știință și Oficiul pentru Minorități Naționale și Etnice organizează în ziua de 11 octombrie, la Academie, conferința cu titlul „Unitate în diversitate – Uniunea Europeană și minoritățile naționale”. Printre subiectele dezbătute la conferință se vor afla legăturile dintre limbă, identitate și minoritate. La această conferință, Ana Borbély, cercetătoare română va vorbi despre posibilitățile de păstrare a limbii materne în cazul minorităților din Ungaria.

Comori culturale uitate de românii din Ungaria

Cu câteva zile în urmă, profesorul dr. Gheorghe Chivu, de la Universitatea București, lingvist al Institutului de Lingvistică a Academiei Române, s-a întâlnit la Julia pentru a cerceta cărțile vechi românești aflate în arhiva Episcopiei Ortodoxe Române din Ungaria. Profesorul Chivu este cunoscut de numeroși profesori, intelectuali români din Ungaria încă de la cursurile de perfecționare organizate de Fundația Culturală Română, astfel că șederea domniei sale la Julia a oferit o bună ocazie și pentru conducerea Liceului Românesc de a discuta despre probleme de specialitate. În după masa zilei de 14 septembrie, în sala profesorală a Liceului „N. Bălcescu”, lingvistul bucureștean le-a vorbit profesorilor români de la Julia, printre altele, și despre necesitatea aplicării noii ortografii românești. Discuția noastră, desfășurată în biblioteca Episcopiei din Julia, s-a axat mai mult pe tema cărților vechi bisericești și importanța lor pentru neamul românesc.

– Știam de multă vreme că au fost adunate aici la Episcopia din Julia textele românești, mă refer la tipărituri și câteva manuscrise din bisericile comunităților românești. Știam că ele au fost prelucrate și acum mi s-a oferit ocazia de a le vedea. Am vrut să văd ce texte sunt, de când sunt, de unde sunt, ce limbă au și să văd în felul acesta dacă relațiile culturale dintre comunitățile românești de dincolo, de dincoace de graniță sunt vechi, dacă au fost intense, dacă ele se păstrează...

– Care este rezultatul cercetărilor dumneavoastră de până acum?

– Cu concursul extrem de amabil al domnilor de la Episcopia, cu concursul celor care au cercetat textele, am ajuns să văd ce se păstrează. Rezultatele sunt mai puțin bune decât m-am așteptat, nu pentru că textele de aici nu au valoare, sunt tipărituri foarte importante, pentru mișcarea culturală sunt extrem de interesante: există cărți tipărite în provinciile românești cunoscute încă din secolul al XVII-lea, dar pe mine mă interesa mai mult lucrurile neștiute. Tipăriturile sigure sunt exemplare, unele tipărituri sunt cunoscute și în țară. N-am găsit până acum nimic de care să nu se știe în țară din bibliografiile de specialitate. Mă interesau mai mult manuscrisele, adică acele unicate în care se păstrează rodul activității culturale, copierea unor texte mai vechi. Din păcate, acestea sunt mai puține. Sunt convins că ele vor fi păstrate în

bisericile comunităților românești. Acesta a fost primul meu drum. Poate că voi ajunge să văd și alte biblioteci și voi găsi și alte lucruri. Am găsit totuși lucruri interesante, dar dincolo de partea științifică a deplasării mele este partea cealaltă, extrem de plăcută, pentru că m-am întâlnit cu reprezentanții comunității românești de aici, cu profesori, cu oameni care lucrează în domeniul apropiat mie sau în domeniul învățământului și al culturii. Experiența este extrem de plăcută, extrem de interesantă și de profitabilă pentru mine.

– Ați cercetat și în alte părți ale Ungariei?

– Vin de multă vreme în Ungaria, pentru că am ajuns la convingerea, e o convingere realmente, că în bibliotecile din Ungaria se păstrează foarte multe texte care interesează cultura veche românească. Nu am în vedere textele care prezintă interes istoric în sensul strict al cuvântului, ci textele cu interes cultural mai larg. Este vorba de tipărituri și manuscrise. Au fost adunate de multă vreme în biblioteci asemenea manuscrise, au fost colecții întregi de tipul colecției Todorescu, colecție pe care Iuliu Todorescu a lăsat-o apoi fondurilor bibliotecii naționale din Budapesta, Bibliotecii Széchenyi, și cred că aceste colecții, în primul rând cea de la biblioteca națională din Budapesta, sunt unele dintre cele mai bogate din afara granițelor României. Vin cu mare plăcere și cu interes cam de 30 de ani.

(Continuare în pag. a 5-a)

Înainte de ședința comună a guvernelor român și maghiar

Întâlnire interministerială la Julia

Șefii diplomațiilor română și ungară s-au întâlnit vineri, 30 septembrie, la Julia, pentru a pregăti ședința comună a guvernelor României și Ungariei, din perioada 20–21 octombrie. Subiectele ședinței comune, ce se va desfășura la București, nu au fost făcute publice, amintindu-se doar faptul că vor fi semnate 26 de memorandumuri, acorduri, declarații comune și hotărâri de guvern. Singurul subiect de pe ordinea de zi a ședinței comune, care a fost dezvăluit de oficiali, e reprezentat de Fundația Gojdu. Cu ocazia vizitei la Julia, ministrul român al afacerilor externe Mihai Răzvan Ungureanu s-a întâlnit și cu reprezentanții comunității românești din Ungaria.

Întâlnirea dintre cei doi miniștri de externe, Mihai Răzvan Ungureanu și Somogyi Ferenc, s-a desfășurat la Primăria orașului Julia, unde șefii diplomațiilor română și maghiară au făcut ultimele finalizări în agenda ședinței comune de guvern. Ungureanu și Somogyi s-au mai întâlnit și au discutat pe această temă în iunie, la Timișoara.

La reuniunea de la sfârșitul acestei luni se așteaptă să fie semnate 11 memorandumuri, 8 acorduri, 4 hotărâri guvernamentale și 3 declarații comune.

„Competitivitatea economică și economia bazată pe cunoaștere, dezvoltarea și modernizarea rețelelor de infrastructură, conservarea mediului, resursele umane și serviciile sociale, agricultura și dezvoltarea rurală, dezvoltarea regională și cooperarea transfrontalieră reprezintă priorități comune româno-maghiare”, a explicat ministrul român de externe

la întâlnirea de la Julia. La conferința de presă comună, care a încheiat tratativele bilaterale, cei doi miniștri au accentuat că problema averii Fundației Gojdu va continua să rămână pe agenda discuțiilor dintre cele două părți, iar moștenirea din Budapesta a marelui mecena de origine macedo-română va fi gestionată în comun, în condiții ce vor fi stabilite de guvernele celor două țări. Ministrul Somogyi a promis omologului său român că se caută în continuare posibilitatea de reprezentare a minorităților – inclusiv a românilor – în Parlamentul de la Budapesta. „Actorii politici consideră că problema trebuie rezolvată într-un timp extrem de scurt. Legea electoratului este o problemă care va fi rezolvată, iar pretențiile minorităților sunt pe deplin justificate”, a accentuat ministrul ungar de externe.

După-masă, ministrul Mihai Răzvan Ungureanu a

vizitat Catedrala Episcopală Ortodoxă din Julia, unde a fost primit de Prea Sfinția Sa Episcopul Sofronie. Întâistătorul Bisericii Ortodoxe Române din Ungaria a vorbit delegației române despre dorința de a ne regăsi cât mai curând cu toții în aceeași Europă. „Ne rugăm bunului Dumnezeu ca granițele să dispară. Să dispară granița dintre România și Ungaria, să dispară granițele dintre popoarele român și maghiar, să dispară granițele dintre popoarele Europei, pentru unitatea întregului nostru continent și pentru bunăstarea acestuia. Pentru că o Europă puternică, unită, fără granițe, este izvor de lumină și bunăstare nu numai pentru cetățenii Europei, ci pentru lumea întreagă.”

După primirea în Catedrala Sf. Nicolae, ministrul român, împreună cu noul ambasador al României la Budapesta, doamna Ireny Comaroschi, și consulul general de la Seghedin, Constantin Iuliu Aron, au fost invitați în sala festivă, pentru a semna în Cartea de Oaspeți a Episcopiei. Cu această ocazie, Mihai Răzvan Ungureanu a promis sprijinul Guvernului României pentru continuarea lucrărilor de reconstrucție la capela ortodoxă română din Budapesta și finanțarea renovărilor de la bisericile românești din Ungaria.

(Continuare în pag. a 4-a)

Mihai Răzvan Ungureanu a vizitat Catedrala Ortodoxă din Julia

Întâlnire interministerială la Julia

(Urmare din pag. a 3-a)

Întâlnirea cu reprezentanții comunității românești a avut loc la Centrul Cultural Român, unde au fost invitați să participe membri ai reprezentanțelor pe țară și locale, ai sferei civile române și ai instituțiilor de învățământ. Ministrul român de externe a făcut un scurt rezumat al întâlnirii cu omologul său ungar și a informat despre vizita din viitorul apropiat în Ungaria al secretarului de stat *Mihai Gheorghiu*, șef al Departamentului pentru Românii de Pretutindeni. La întrevvedere cu membrii comunității s-a discutat despre necesitatea construirii unei școli și grădinițe noi la Bătania, a unui centru cultural la Micherechi și a realizării unui muzeu ortodox român la Julia, des-

pre îmbunătățirea învățământului românesc și despre pericolul în care se află emisiunile românești de radio, care din februarie se pot desființa. În limitele posibilităților, ministrul Ungureanu și-a exprimat deschiderea în sprijinirea comunității românești din Ungaria. Un moment surprinzător a fost intervenția reprezentanților sferei civile. Cu toate că la asemenea întâlniri de obicei se cere, reprezentanții Uniunii Culturale a Românilor din Ungaria, de data aceasta, au oferit. Sfera civilă românească a dorit să-și arate solidaritatea față de românii sinistrați, strângând fonduri care vor fi donate în acest scop.

„Vizita mea nu este o vizită bilaterală în sensul propriu al cuvântului, deoarece n-am discutat chestiuni bi-

laterale în mod nemijlocit, ci am discutat despre ședința comună de guvern și am venit la dumneavoastră”, a declarat într-un scurt interviu ministrul Ungureanu la finalul întâlnirii cu membrii comunității. „Recunosc că este un mod mai puțin comun de a face politică externă, dar nu pot să vin în Julia și să nu-mi văd românii.” Răspunzând la întrebarea redacției noastre, *Mihai Răzvan Ungureanu* ne-a asigurat că problemele majore ale românilor din Ungaria vor fi tratate cu atenție la ședința comună de guvern de la București.

E. Iova

Noi condiții la vamă

Începând cu 1 octombrie s-au modificat condițiile de ieșire din țară pentru cetățenii români. În loc de 500 de euro, trebuie să prezinte la frontieră, pentru o ieșire de cinci zile într-una din statele Uniunii Europene, doar 150 de euro. Dacă nu dețin bilet de călătorie pentru întoarcere este necesară prezentarea a încă 150 de euro.

Pe lângă aceasta, cei care călătoresc în UE trebuie să aibă documente care să ateste reținerea de locuri de cazare, scrisoare de invitație legalizată în țara de destina-

ție, din care să rezulte scopul și condițiile șederii pe teritoriul Uniunii Europene. Acesta poate fi turistic, participarea la diferite evenimente, călătorie de studii, angajare în muncă, etc.

În pofida noilor condiții, mai ușoare decât cele anterioare, la sfârșitul săptămânii trecute, sute de cetățeni români au fost întorși de la frontieră, în urma noilor reglementări privind condițiile de trecere a frontierei, intrate în vigoare de la 1 octombrie.

T. Iova

10 ani de cooperare transfrontalieră

Sub titlul „De-a lungul frontierei”, în luna octombrie va ieși de sub tipar publicația bilingvă care intenționează să marcheze cei zece ani de cooperare între localitățile frontaliere ale județelor Arad și Bichiș. Lucrarea, elaborată de Muzeul din Arad, cu sprijinul Consiliului Județean Arad și al Autogovernării județului Bichiș, cuprinde prezentarea a 16 așezări din județul Arad – Arad, Dorobanți, Curtici, Macea, Iratoșu, Nădlac, Peregul Mare, Grăniceri, Pâncota, Pecica, Șeitin, Pîlu, Sofronea, Semeș, Zerind, Zimandu Nou, și a județului Arad, precum și prezentarea a 13 localități din județul Bichiș – Bătania, Dombegyház, Aletea, Füzesgyarmat, Julia, Chitighaz, Kevermes, Kunágota, Leucușhaz, Medgyesegyháza, Mezöhegyes, Mezőkövácsháza, Nagybánhegyes, și a județului Bichiș, informează Triplexnews.

T. I.

**Încheierea ediției:
marți, ora 18.00**

APEK

Distincția „Pentru Minorități”

Guvernul Ungariei a publicat recent apelul pentru propuneri cu privire la conferirea distincției „Pentru Minorități” în anul 2005. Această distincție se conferă, în fiecare an, cu ocazia Zilei Minorităților, pentru persoane, organizații, instituții și autogovernări minoritare care au depus eforturi deosebite pentru minoritățile naționale și etnice din Ungaria în domeniul vieții publice, învățământ, cultură, viața religioasă, științe,

mass-media și economie. Propunerile, care trebuie să conțină datele și activitatea persoanei recomandate, se pot face până la data de 15 octombrie a.c. și vor fi înaintate la Oficiul pentru Minoritățile Naționale și Etnice din Ungaria, 1085 Budapest, str. Baross nr. 22–26. Distincția „Pentru Minorități” va fi înmănată în luna decembrie de premierul *Gyurcsány Ferenc* în Parlamentul Ungariei.

Rita Păcșas

Donații pentru sinistrații din România

Fundația Pentru Cultura Română din Ungaria, Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria, Coaliția Românilor din Ungaria anunță persoanele fizice, întreprinzătorii, autogovernările și organizațiile civile românești din Ungaria să se alăture și să ofere donații pentru ajutorarea sinistraților afectați de inundațiile din România.

Cont bancar:

Magyarországi Románok Kulturális Szövetsége
Kereskedelmi és Hitelbank Gyulai Fiókjá:

10402623 – 49505750 – 51511017

Mențiunea: „Árvízkárosultak – Bánát”

Cei care doresc să sprijine financiar sinistrații din județele inundate au la dispoziție trei conturi deschise de Secretariatul General al Guvernului la Banca Comercială Română (BCR) în lei, dolari și euro:

RO65RNCB5010000138390083 în lei

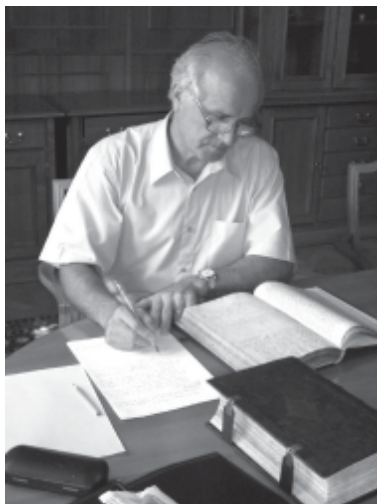
RO11RNCB5010000138390085 în dolari

RO38RNCB5010000138390084 în euro

Comori culturale uitate de românii din Ungaria

(Urmare din pag. a 3-a)

Văd uneori aceleași texte, pentru că o cercetare filologică se face cu dificultate, se face adunând, din când în când câte puțin adevăr, pentru a ieși la iveală apoi adevărul cel mare. Dacă el va ieși vreodată la lumină?! Mă refer la importanța unor texte, la circulația lor, la plasarea lor în timp și într-o anumită mișcare culturală. Deci, am fost în Budapesta de foarte multe ori, săptămâna trecută am lucrat la Biblioteca Széchenyi. Am fost și în afara Budapestei, cândva mai demult, înainte de 1990, la Kalocsa, unde în biblioteca arhiepiscopală se păstrează o parte din arhiva Bisericii Catolice din Oradea. Când s-a schimbat la sfârșitul secolului al XVIII-lea conducerea Bisericii Catolice, și când după unele păreri Patatici a ajuns la Kalocsa, se pare că atunci a ajuns acolo și o parte din arhivă. Există acolo cea mai veche gramatică a limbii române, scrisă în limba latină pe care am publicat-o acum câțiva ani, există un dicționar latin-român extrem de interesant, aceste două manuscrise făcând parte dintr-un program cultural-bisericesc. Implicațiile sunt mari, de secolul al XVIII-lea. Erau lucrări destinate iezuiților care activau în anumite zone din Transilvania, și pentru a putea învăța mai ușor și mai bine românește, s-au creat instrumente de gramatică și dicționar. Gramatica am publicat-o, se știa de existența ei de multă vreme, dar nu ajunsese nimeni s-o vadă. Textul are dificultățile lui, și sunt fericiți că acum stă la dispoziția tuturor. La bibliotecile din Budapesta sunt la fel lucruri extrem de interesante. Cândva spuneam că sunt unicate în filologia românească, pentru că există în Budapesta câteva foi din cea mai veche tipăritură românească cu litere latine cunoscută. Este o carte de cântece destinată românilor care trecuseră la calvinism, tipărită cândva după 1570–75 la Cluj, sunt păstrate numai câteva foi și acelea sunt la Biblioteca Széchenyi din Budapesta. Există la Budapesta cel mai vechi dicționar al limbii române, cu bază românească, un dicționar român-latin. Cu doi ani și ceva în urmă am aflat, am reușit în sfârșit să stabilesc că acest dicționar a fost creat în jurul anului 1650. Sigur că cercetăm cam din 1974 și târziu am ajuns la această concluzie printr-o întâmplare fericită. Așa este în filologie. Deci, avem și acest dicționar acolo. Există sigur și multe alte texte, de data aceasta nu mai sunt unicate, dar sunt exemplare extrem de interesante pentru țară. Acum recent m-am întors, cercetez niște dicționare, de asemenea dicționare în sen-

Gheorghe Chivu, în biblioteca Episcopiei din Iula

sul vechi al cuvântului, mai mult glossare bilingve, pentru că în zona Banatului s-au făcut asemenea dicționare și eu acum pregătesc pentru tipar un studiu despre niște lexicoane care pun alături de limba română sârba, germana și latina. Sunt și acestea într-un fel unicate, pentru că sunt cele mai vechi dintre cele mai cunoscute. Deci, mă învăț în jurul Budapestei pentru bibliotecile ei, și ajung din când în când și la Iula.

– Cred că acest înconjur prin bibliotecile din Budapesta este și o aventură pentru un lingvist care poate să călătorească, dacă vrea, și 500 de ani în timp. Pot fi cercetările filologice atât de interesante?

– Sigur că da. Filologia în sine este o aventură. Filologia îți oferă foarte greu satisfacții. Dacă ai noroc, dacă se întâmplă să nimerești pe un drum bun, dacă se întâmplă să ai și sprijin în tine sau în studiile celorlalți, poți să găsești lucruri care să-ți dea satisfacție enormă. Sigur este greu de înțeles pentru cei care se întreabă totdeauna ce faci cu o vechitură în mână, vechitură în sensul adevărat al cuvântului, pentru că acolo sunt documente de cultură extrem de utile. Este o aventură și din alt punct de vedere, pentru că filologia încearcă să găsească adevărurile despre textele mai puțin știute. Manuscrisele pe care eu le cercetez de multe ori nu oferă la prima lectură informații despre locul sau perioada de alcătuire, despre autor, despre copiiști, și atunci este o aventură în sensul căutării acestor informații despre text. Sigur ele se găsesc cu greutate și cu revenire la sursă.

– Pot fi importante aceste descoperiri ale Dvs. și pentru românii din Ungaria?

– Bineînțeles. Textele pe care le cercetez acum, aici la Iula, arată că tot timpul au existat legături extrem de strânse între comunitățile româ-

nești din Ungaria și cele de dincolo. Nu e nevoie să insist eu mult asupra subiectului până să se facă separarea foarte clară prin statele moderne între comunitățile respective. Oamenii știu că au trecut granița fără nici o problemă, că au rude, că au prieteni, că au rădăcinile de o parte sau de alta a graniței. Textele pe care le cercetez acum aici spun că sunt cele mai vechi și că sunt din secolul al XVII-lea. Dau exemplul Cazaniei lui Varlaam. Cazania lui Varlaam a fost tipărită la Iași. Dacă într-un sat, într-o biserică românească din Ungaria a fost cumpărată pentru a fi utilizată în timpul slujbei Cazania lui Varlaam, aceasta înseamnă că legăturile nu numai că au existat, dar au fost cultivate, au fost căutate. Există aici la Episcopie foarte multe tipărituri care vin din Muntenia, de la Râmnic, de la București, din sudul Transilvaniei, de la Sibiu și sigur că vin și din zone mai apropiate. Blajul este o sursă foarte importantă alături de tipărișurile care vin destul de târziu de la Buda, de la tipografia Universității din Buda, care pregătea la începutul secolului al XVIII-lea carte românească pentru aceste comunități. Deci, aceste contacte au existat. Din păcate, am impresia, și întrebarea dvs. mă face să gândesc că impresia mea are și puțin adevăr: românii din Ungaria nu știu despre existența acestor comori culturale și neștiind de existența lor, cred că legăturile au fost cândva rupte sau că ele nici n-ar fi existat. Dar faptul că în biserică românească de aici se utilizează carte românească, slujba de aici din biserică se face exact în aceeași limbă ca dincolo de graniță, aceasta înseamnă continuitate de legătură. Limba bisericească este vechea românească literară. Aceeași limbă. Ideea de ruptură nu este în nici un fel justificată, nici măcar la nivelul dialectului nu este justificată, pentru că la fel vorbesc țărani de dincoace și de dincolo de graniță.

E. Iova

Festivalul Național de Teatru Clasic Arad

9-16 octombrie 2005
ediția a XI-a

Duminică, 9 octombrie,
ora 20.00

Teatrul Național Cluj-Napoca
„Slugă la doi stăpâni” de C. Goldoni, regia Mona Chirilă

*

Luni, 10 octombrie, ora 19.00
Studioul „Casandra” București
„O noapte furtunoasă” de I.L. Caragiale, regia G. Colceag

*

Marti, 11 octombrie, ora 19.00
Teatrul Odeon București
„Portretul lui Dorian Gray” după O. Wilde, regia Dragos Galgoțiu

*

Miercuri, 12 octombrie,
ora 19.00
Teatrul de Comedie București
„Avarul îndrăgostit” după Moliere, regia Vlad Massaci

*

Joi, 13 octombrie, ora 19.00
Teatrul „Ioan Slavici” Arad
„Jocul dragostei și al întâmplării” de Marivaux, regia Laurian Oniga

*

Vineri, 14 octombrie, ora 19.00
Teatrul Național Craiova
„Romeo și Julieta” de W. Shakespeare, regia Yannis Paraskievoulos

*

Sâmbătă, 15 octombrie,
ora 19.00
Teatrul „Tamasi Áron” Sfântu Gheorghe
„Othello” de W. Shakespeare
Regia Bocsárdi László

*

Duminică, 16 octombrie,
ora 19.00
Teatrul Bulandra București
„Măscăriciul” după Cehov
regia Horațiu Mălăie

Rebreanu și trei actori români

Cu ocazia a 120 de ani de la nașterea lui Liviu Rebreanu, Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria organizează o festivitate în ziua de 27 octombrie, joi, la Iula.

Programul zilei va începe la ora 16.00, cu depunerea coroanelor de flori la placa memorială Liviu Rebreanu de pe strada Vértanúk, după care, de la 16.30, cei prezenți se vor deplasa la bustul scriitorului român, aflat în parcul statuilor de

lângă Catedrala Sf. Nicolae din Iula. De la ora 17.00, festivitatea va continua la sediul UCRU din strada Gh. Doja, unde publicul julan se va putea întâlni cu actorii români Victor Rebengiuc, Mariana Mihuț și Ana Széles, protagoniștii filmului „Pădurea spânzuraților”.

În cadrul seratei vor fi prezentate secvențe din filmul regizat de Liviu Ciulei.

Eva Iova

Candelele – aprinse neîncetat

Sfeșnicul (lampadarul) împodobește cortul întâlnirii făcut de Moise. El avea șapte candelă. În templul lui Solomon erau sfeșnice care au fost duse în Babilon. În templul lui Zorobabel era din nou un singur sfeșnic. Acesta a fost luat de romani prin Titus și dus la Roma. Influența și însemnătatea acestui sfeșnic se extinde în tot Vechiul și Noul Testament. Aceste șapte candelă trebuiau aprovizionate în continuu cu ulei curat de măsline, ca să țină candelă aprinsă neîncetat.

La fel, azi, în Biserica lui Cristos, candelăle spirituale trebuie să lumineze neîncetat, ca oamenii văzând lumina lor să-L glorifice pe Tatăl nostru care este în cer. Care sunt aceste șapte candelă?

1. Candelă progresului spiritual

Trăim timpuri de mari progrese. Omul a pus piciorul pe lună. Unii poate pe Marte... Biserica nu poate rămâne în urmă față de aceste progrese. Ea trebuie să găsească mijloacele de a face ca aceste progrese să fie folosite în slujba păcii și bunăstării omenirii. Noi credem că orice descoperire a științei e de la Dumnezeu și, deci, trebuie primită și folosită în slujba Sa și spre binele omului. Așa cum agentul de circulație trebuie să stea în mijlocul străzii ca să supravegheze și să dirijeze circulația, tot așa și Biserica trebuie să stea în mijlocul poporului și să-l conducă spre bine și fericire, ca stălpul de foc care conducea Israelul în pustie.

2. Candelă respectului

Evreii nu rosteau numele lui Iehova fără să aibă hainele de închinare pe ei. Serafimii din Isaia 6 strigau „Sfânt...” și își acopereau fața și corpul înaintea lui Iehova... Fără simțul respectului față de Domnul,

Cuvântul Lui, Ziua Lui, Casa Lui e dezastru! Cântări, poezii, chiar vorbiri și predici neserioase sunt foc străin pe altarul Domnului. Să ținem această candelă a reverenței mereu aprinsă în biserică noastră.

3. Candelă spirituală

Nimic nu poate lua locul Duhului Sfânt în Biserică. Toate serviciile, programele

sunt candelă stinse fără Duhul Sfânt. Dar această candelă nu poate arde în viața credincioșilor, decât dacă în viața lor e sfințenie.

4. Candelă predicării Cuvântului

Cea mai mare îndatorire a bisericii este să predice Evanghelia. Aceasta se face prin predicatori. Biserica a strălucit în această privință în Ziua Cincizecimii. Cel mai mare pericol ce poate amenința viața unei biserici e slăbirea amvonului. Slăbește amvonul, slăbește biserica! Un predicator bun e cununa bisericii. Să ne rugăm Domnului pentru vestitorii Evangheliei.

5. Candelă sacrificiului

Cel ce ne-a chemat ne-a zis: „Să-și ia crucea...” Crucea reprezintă jertfă, suferință, moarte. Legea romană obliga condamnatul să-și ducă singur crucea... Cristos, la fel, spune: „Să-și ia crucea”. Aceasta înseamnă că sentința de moarte a fost dată. Viața nouă nu poate începe decât numai cu moartea celei vechi. Arde această candelă în viața voastră?

6. Candelă comuniunii frățești

Nimeni nu poate trăi azi izolat în lume, nici ca om, nici ca popor. Comuniunea este cel mai nobil cuvânt în vocabularul creștin (1.Io.1:3). Comuniunea e posibilă numai prin dragoste (1.Io.4:21).

7. Candelă veșniciei

Dumnezeu a așezat în conștiința fiecărui om gândul veșniciei (Ecl. 3:11).

Aurel Galchiș

Invitație

În ziua de duminică, 9 octombrie, la Biserica Penticostală nr. 1 din Micherechi se va desfășura Ziua de Mulțumire a bisericii. În această zi de sărbătoare se va da loc pentru exprimarea recunoașterii față de Dumnezeu pentru toate binecuvântările și încercările prin care El a condus credincioșii în cursul întregului an. Mesajul divin va fi propovăduit de pastorul bisericii *Durkó Albert*.

Serviciile speciale vor începe la ora 9.00, și după-masă la ora 17.00, la care biserica vă invită cu drag împreună cu familiile dumneavoastră.

Biserica Penticostală nr. 1 din Micherechi

Răspândirea păcatului în lume

Păcatul lui Cain

Cain a zis fratelui său, Abel: „Haidem să ieșim la câmp” Dar pe când erau la câmp, Cains s-a ridicat împotriva fratelui său Abel și l-a omorât. Domnul a zis lui Cain: „Unde este fratele tău Abel?” El a răspuns: „Nu știu. Sunt eu păzitorul fratelui meu?” Și Dumnezeu a zis: „Ce ai făcut? Glasul sângelui fratelui tău strigă din pământ către Mine.” (Genesa 4:8-10)

Păcatul lui Acan

Am văzut în pradă o manta frumoasă de Șinear, două sute de sicli de argint și o placă de aur în greutate de cincizeci de sicli; le-am poftit și le-am luat; iată, sunt ascunse în pământ în mijlocul cortului meu, și argintul este pus sub ele. (Iosua 7:21)

Păcatul lui Samson

Fiindcă ea îl necăjea și-l chinuia în fiecare zi cu stăruințele ei, sufletul i s-a umplut de o neliniște de moarte, și-a deschis toată inima față de ea și i-a zis: „Briciul n-a trecut peste capul meu, pentru că sunt închinat Domnului din pântecele maicii mele. Dacă aș

fi ras, puterea m-ar părăsi, aș slăbi și aș fi ca oricare alt om.” (Judecători 16:16-17)

Păcatul lui Belșatar

Împăratul Belșatar a făcut un mare ospăț celor o mie de mai mari ai lui și a băut vin înaintea lor. Și, în cheful vinului, a poruncit să adică vasele de aur și de argint pe care le luase tatăl său Nebucadnețar din Templul de la Ierusalim, ca să bea cu ele împăratul și mai marii lui, nevestele și fiitoarele lui. (Daniel 5:1-2)

Păcatul lui Iuda Iscarioteanul

Iuda Iscarioteanul, unul dintre cei doisprezece, s-a dus la preoții cei mai de seamă ca să le vândă pe Isus. Când au auzit ei lucrul acesta s-au bucurat și i-au făgăduit bani. Și Iuda căuta un prilej nimerit ca să-L dea în mâinile lor. (Marcu 14:10-11)

Păcatul prigonitorilor lui Isus

Isus zicea: „Tată, iartă-i căci nu știu ce fac!” Ei și-au împărțit hainele Lui între ei, trăgând la sorți. (Luca 23:24)

Biblia este tradusă în 422 de limbi

Încă anul trecut Societatea Biblică Internațională a dat publicității un raport referitor la situația traducerilor Bibliei în diferite limbi de pe mapamond. Potrivit raportului, întreaga Biblie a fost tradusă în 422 de limbi, cu 8 mai multe decât anul trecut. În ce privește Noul Testament, acesta a fost tradus în 1079 de limbi în comparație cu cele 1068 de limbi la finalul anului 2003.

Scriptura este momentan disponibilă în 2377 de limbi, față de 2355 de limbi cu un an în urmă. Sunt cunoscute 6500 de limbi vorbite, motiv pentru care cele 422 de traduceri complete ale textului biblic pot părea puține. Raportul are la bază in-

formații oferite de American Bible Society cu sediul la New York și Societatea Biblică Britanică din Cambridge, Anglia.

Traducerile efectuate în 2004 vor aduce bucuria mântuirii unor comunități din sudul Pacificului. Secretarul general al Societății Biblice pentru Pacificul de sud, *Solome Duru*, a afirmat că cifrele arată dedicarea Societății Biblice Internaționale, care și-a îndreptat atenția spre acele comunități care

nu au avut acces până acum la Cuvântul Domnului.

Wycliffe International, o organizație recunoscută pentru traduceri ale Bibliei, a demarat anul trecut proiectul Vision 2025. Împreună cu partenerii, Wycliffe International dorește să realizeze traduceri ale Bibliei pentru restul limbilor în care nu există tradusă Biblia. Momentan, Wycliffe International derulează 1500 de proiecte de traducere a Bibliei în 70 de țări, transmite ChristianPost.com.

Biblia ca rețetă

Un specialist oncolog german prescrie Biblia pacienților pe care nu poate să-i vindece. Profesorul *Helmut Renner*, directorul Clinicii de Medicină Nucleară din Nuremberg, este cunoscut pentru faptul că scrie pe rețete următoarele cuvinte: Citiți Psalmul 23 „Domnul e păstorul meu, nu voi duce lipsă de nimic...”. Renner crede că acest psalm poate ușura frica de moarte a pacienților lui și le poate aduce speranță.

Studiile științifice au arătat că rugăciunea joacă un

rol important în procesul vindecării. Din acest motiv, este important pentru creștini să-și intensifice rugăciunile de mijlocire în această perioadă a vindecării. Renner însuși participă la întâlniri de rugăciune în clinica pe care o conduce. El crede, de asemenea, că vindecarea instantanee poate avea loc ca și rezultat al rugăciunii. Dar, mai spune Renner, vindecarea este un răspuns la rugăciunea făcută în stadiile timpurii ale cancerului. El a mai adăugat: Dumnezeu lucrează prin medicina modernă.

Cele 7 rostiri de pe Cruce

În cele 6 ceasuri ale agoniei de pe cruce, Iisus a grăit în 7 rânduri, iar cuvintele rostite atunci alcătuiesc un rezumat testamentar al învățăturii și al misiunii Sale în lume. Succesiunea lor exactă e greu de stabilit, căci nici un evanghelist nu le pomenește pe toate, ci fiecare pe câte unele. În mare, aici le prezentăm, glosându-le pe scurt, în succesiunea pentru care a optat și poetul creștin francez Paul Claudel (1868–1954), care a închinat Răstignirii, acum 7 decenii, un memorabil eseu lirico-teologic: „Un poet privește crucea”. N-am reținut aici decât în mică măsură considerațiile autorului francez, dar cei interesați le pot citi și în românește, în frumoasa tălmăcire a Ancăi Sărbulescu (Ed. Anastasia, București, 1994).

„Părinte, iartă-le lor, căci nu știu ce fac!” (Luca 23, 34)

La început, Domnul pare să privească în jos, la cele ale pământului, arătându-și grija pentru lumea pe care venise s-o mântuiască. Prima Lui rostire de pe cruce este una de iertare față de cei ce-L răstigneau, aducând aminte de porunca înnoită a iubirii, din Predica de pe Munte, care extindea iubirea (*agape*) și asupra vrăjmașilor, după modelul iubirii dumnezeiești (Matei 5, 44–48). Iubirea și consecința ei firească, iertarea, împinse până la jertfa de sine, sunt baza întregului creștinism. În același duh cerem și-n rugăciunea domnească (*Tatăl nostru*): „Și ne iartă nouă greșalele noastre, precum și noi iertăm greșiților noștri”. Dacă Cel fără de greșală a iertat greșiților Săi chiar în toiul greșelii lor, cum oare noi, cei la rândul nostru plini de greșeli, nu vom ierta, în urmă, greșiților noștri?

„Adevărat grăiesc ție, astăzi vei fi cu mine în rai” (Luca 23, 43)

Pe aceeași linie a iubirii iertătoare („Dumnezeu nu vrea moartea păcătosului, ci mântuirea lui”) se înscrie și a doua rostire a Domnului pe cruce, binecuvântându-se astfel pocăința și dreapta

mărturisire, prin care tâlhăru-l dobândește, chiar în ceasul al 12-lea, raiul comuniunii cu Hristos. Se împlinește astfel deplin profeția cum că mulți vameși (păcătoși) vor dobândi împărăția înaintea celor ce s-au socotit drepti. Nimeni nu este iremediabil pierdut, iar judecata este a lui Dumnezeu, Care nu Se zgârcește în bunătatea Lui. Când tindem să fim necruțatori cu cel căzut, judecându-l în pripă, să ne aducem pe dată aminte că primul intrat în rai a fost un tâlhar pocăit în ceasul din urmă!

„Femeie, iată fiul tău! – Iată mama ta!” (Ioan 19, 26–27)

După ce le-a vorbit păcătoșilor, ce au mai grabnică trebuință de grijă și de milă, Domnul se adresează de pe cruce celor drepti și curați, Maicii Sale și lui Ioan, ucenicul cel mult iubit, încredințându-i unul altuia, ca temelie și chip al Bisericii Sale, instituite chiar atunci și acolo, la picioarele crucii. Maica Domnului este consfințită astfel ca Maica purtătoare de grijă a întregului neam creștinesc, care la rândul lui este chemat să vegheze asupra Bisericii maternale ca asupra Miresei lui Dumnezeu, măsura vie a dragostei ocrotitoare și

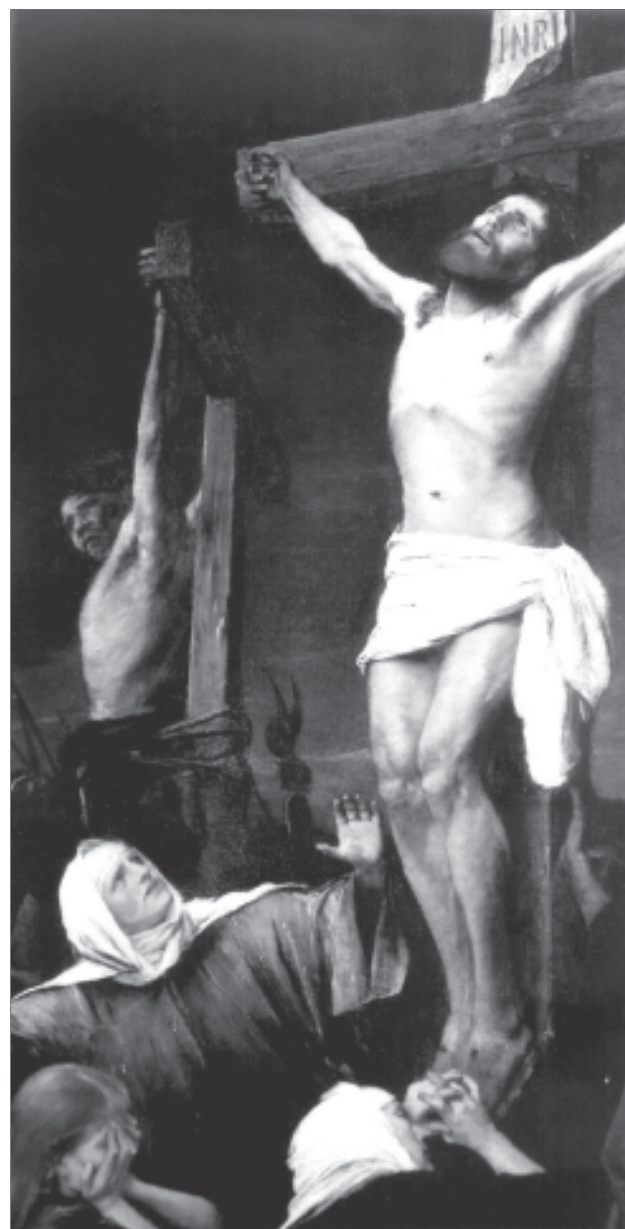
a comuniunii în Duhul Sfânt.

„Mi-e sete” (Ioan 19, 28)

Răstignitului Îi este sete: apa, lucrul cel mai la îndemână, care se dă pe degeaba oricui, Îi este refuzat de către oameni Celui ce Și-a pus viața pentru ei! Celui ce le-a dăruit Cerul, n-au să-l dea decât oțet și fiere! Celui ce este „dulceața lumii”, lumea îi întinde, până-n ultima clipă, amărăciunea păcatelor ei! Dar setea Domnului este mai mult decât setea de apă: este dorul neostoit al Fiului lui Dumnezeu după dragostea omului, și dorul neostoit al Fiului Omului după Tatăl ceresc. Pribegi prin lumea aceasta, purtându-ne crucea după puteri, oare nu însetăm și nu flămânzim și noi, fiecare, urmând lui Hristos, după dragoste și după dreptate, după „apa vieții” și după „pâinea cea spre ființă”? Prin setea aceasta, Cel spânzurat între pământ și cer Își îndreaptă de-acum fruntea spre Tatăl.

„Eli, Eli, lama sabahtani?” (Matei 27, 46; Marcu 15, 34)

„Dumnezeul Meu, Dumnezeu Meu, de ce M-ai părăsit?”. Este, observa Claudel, „conflictul a două naturi și a două voințe reunite în arena ferecată a vocației răscumpărătoare”, clamat cu vorbele omenești ale Psalmistului (21, 1). Omul Iisus, Care se rugase cu sudori de sânge în grădina Ghetsemanilor și cerșise să se treacă de la El paharul pătimirii, dar sfârșise prin a Se încredința voii Tatălui ceresc, striga acum nu ca un Dumnezeu atotputernic, ci ca un covârșit de durere în carnea și-n oasele lui. Omenitatea a fost asumată

Munkácsy: Golgota (fragment)

până la capăt și strigătul ei bate la porțile cerului, care nu vor întârzia să se deschidă. Stă în această mare cumpănă a jertfei răscumpărătoare toată frământarea lui Iov, spre dumnezeiasca dezlegare. Nae Ionescu avea toată dreptatea: creștinismul este, până la urmă, „soluția dumnezeiască a problemei lui Iov”.

„Săvârșitu-s-a” (Ioan 19, 30)

A se săvârși înseamnă, deopotrivă, a se sfârși și a se împlini. Iisus e la capătul misiunii Sale mântuitoare, pe pislul jertfei supreme; omul din El stă să se săvârșească (sfârșească), dar Dumnezeul din El are conștiința înțelegătoare a săvârșirii (împlinirii) planului mântuitor, a biruinței divine care va străluci de a treia zi, pentru eternitate, în lumina neînserată a Învierii. „Săvârșitu-s-a” nu este atât vestea morții, cât a

plinătății ce va să vie și pe care nimeni și nimic n-o mai poate de-acum zăgăzui. E atingerea țintei, e triumful Crucii, este repunerea lumii pe făgașul ei ne-lumesc.

„Părinte, în mâinile Tale încredințez duhul Meu” (Luca 23, 46)

Sufletul omului se încrede lui Dumnezeu, în răspărul morții, iar Fiul este gata de întoarcerea în slava din care a venit, de „șederea de-a dreapta Tatălui” cea mai dinainte de veci și pentru vecii vecilor, căci „Eu și Tatăl una suntem” (Ioan 10, 30). În fața acestei mărturii a Cuvântului, toate cuvintele noastre se smeresc și tac, ca niște biete unelte ale veacului acestuia. Răsăritul cel de Sus ne străluminează cu Duhul cel mângâietor și toate se umplu de har și se fac una întru Hristos, Domnul Vieții și al Învierii.

(Sursa: crestinortodox.ro)

ISTORIOARĂ CU TÂLC

Chiar de nu ești vinovat, cere iertare!

Un sătean era certat cu alul. Diavolul îi puse în minte gândul să-l ucidă pe cel cu care se dușmănea. Celălalt, care era un om credincios, când se duse la spovedit, îi spuse părintelui despre această vrăjmășie. Preotul îi spuse că se va putea împărtăși numai dacă se

împacă cu dușmanul său. Omul merse la cel cu care era certat și-i zise:

– Iată, prietene, am venit să-ți cer iertare și să mă împac cu tine, că vin Sfintele Paști și aș vrea să mă împărtășesc...

Celălalt îi răspunse:

– Bine-ai făcut c-ai venit,

pentru că, uite, trebuie să-ți spun că de trei ori te-am pândit la loc dosnic să te omor. Mulțumesc lui Dumnezeu c-ai venit și m-ai ferit astfel de mare păcat.

Cu sufletul plin de dragoste, cei doi săteni își dădură mâna și de-atunci rămaseră prieteni buni.

Marin Sorescu

La lecție

De câte ori sunt scos la lecție
Răspund anapoda
La toate întrebările.

– Cum stai cu istoria?
Mă întreabă profesorul.
– Prost, foarte prost,
Abia am încheiat o pace trainică
Cu turcii.

– Care e legea gravitației?
– Oriunde ne-am afla,
Pe apă sau pe uscat,
Pe jos sau în aer,
Toate lucrurile trebuie să ne cadă
În cap.

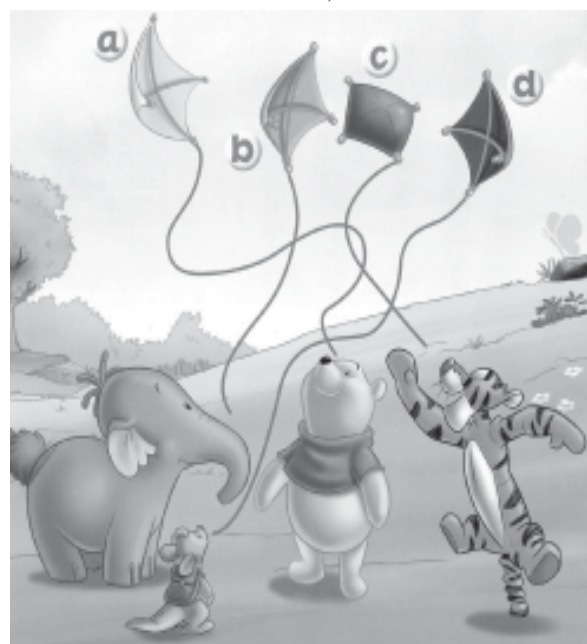
– Pe ce treaptă de civilizație
Ne aflăm?
– În epoca pietrei neșlefuite,
Întrucât singura piatră șlefuită
Care se găsisse,
Inima,
A fost pierdută.

– Știi să faci harta marilor noastre speranțe?
– Da, din baloane colorate.
La fiecare vânt puternic
Mai zboară câte un balon.

Din toate astea se vede clar
C-o să rămân repetent,
Și pe bună dreptate.

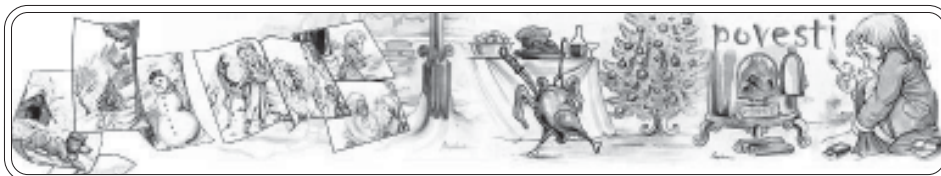
Unde zboară zmeul?

Ursulețul Winnie și prietenii săi se joacă cu zmeii.
Care animal cu care zmeu se joacă?

Rezolvare:

a) Ursulețul Winnie
b) Elefanțelul
c) Tigru
d) Roo

Făt-Frumos din lacrimă (V)

de Mihai Eminescu

Genarul, pierdut în sălbatecele sale vânători, se depărtase cale de-o zi.

Făt-Frumos luă fata în brațe și punând-o pe cal, zburau amândoi prin pustiu lungului mării ca două abia văzute închegări ale văzduhului.

Dar Genarul, om nalt și puternic, avea un cal năzdrăvan cu două inimi. Motanul din castel mieună dintr-un cap, iar calul Genarului necheză cu vocea lui de bronz.

– Ce e? îl întrebă Genarul pe calul năzdrăvan. Ți s-a urât cu binele?

– Nu mi s-a urât mie cu binele, ci de tine-i rău. Făt-Frumos ți-a furat fata.

– Trebuie să ne grăbim mult ca să-i ajungem?

– Să ne grăbim și nu prea, pentru că-i putem ajunge. Genarul încălecă și zbură ca spaima cea bătrână în urma fugiților. În curând îi și ajunse. Să se bată cu el Făt-Frumos nu putea, pentru că Genarul era creștin și puterea lui nu era în duhurile întunericului, ci în Dumnezeu.

– Făt-Frumos, zise Genarul, mult ești frumos și mi-e milă de tine. De astă dată nu-ți fac nimica, dar de altă dată... ține minte!

Și luându-și fata alături cu el, pieri în vânt, ca și când nu mai fusese.

Dar Făt-Frumos era voinic și știa drumul înapoi. El se reîntoarce și găsi pe fată iar singură, însă mai palidă și mai plânsă ea părea și mai frumoasă. Genarul era dus iar la vânătoare cale de două zile. Făt-Frumos luă alți cai din chiar grajdul Genarului.

Astă dată pleacă noaptea. Ei fugeau cum fug razele lunii peste adâncile valuri ale mării, fugeau prin noaptea pustie și rece ca două visuri dragi; ci prin fuga lor auzeau miautele lungi și îndoite ale motanului din vatra castelului. Apoi li se păru că nu mai pot merge, asemenea celor ce vor să fugă

în vis și cu toate aceste nu pot. Apoi un nor de colb îi cuprinse, căci Genarul venea în fuga calului, de rupea pământul.

Fața lui era înfricoșată, privirea cruntă. Fără de-a zice o vorbă, el apucă pe Făt-Frumos și-l azvârli în nouri cei negri și plini de furtună ai cerului. Apoi dispăru cu fată cu tot.

Făt-Frumos, ars de fulgere, nu căzu din el decât o mână de cenușă în nisipul cel fierbinte și sec al pustului. Dar din cenușa lui se făcu un izvor limpede ce curgea pe un nisip de diamant, pe lângă el arbori nalți, verzi, stufoși răspândeau o umbră răcorită și mirositoare. Dacă cineva ar fi priceput glasul izvorului, ar fi înțeles că jelea într-o lungă doină pe Ileana, împărăteasa cea bălaie a lui Făt-Frumos. Dar cine să înțeleagă glasul izvorului într-un pustiu, unde până-atunci nu călcasese picior de om?

Dar pe vremea aceea Domnul umbla încă pe pământ. Într-o zi se vedeau doi oameni călătorind prin pustiu. Hainele și fața unuia strălucea ca alba lumină a soarelui; celălalt, mai umilit, nu părea decât umbra celui luminat. Era Domnul și sf. Petrea.

Prin cursul apei cu gleznelor sfășiau valurile până la umbratul lor izvor. Acolo Domnul bău din apă și-și spălă fața sa cea sfântă și luminată și mâinile sale făcătoare de minuni. Apoi șezură amândoi în umbră, Domnul cugetând la tatăl său din cer, și sfântul Petrea ascultând pe cugete doina izvorului plângător.

Când se sculară spre a merge mai departe, zise sf. Petrea: „Doamne, fă ca acest izvor să fie ce-a fost mai înainte”. „Amin!” zise Domnul ridicând mâna sa cea sfântă, după care apoi se depărta înspre mare, fără a mai privi înapoi.

Ca prin farmec pieri izvorul și copacii, și Făt-Frumos, trezit ca dintr-un somn lung, se uită împrejur. Atunci văzu chipul cel luminat al Domnului, ce mergea pe valurile mării, întocmai ca pe uscat; și pe sf. Petrea, care, mergând în urma lui și învins de firea lui cea omenească, se uita înapoia sa și-i făcea lui Făt-Frumos din cap. Făt-Frumos îi urmări cu ochii până ce chipul sf. Petrea se risipi în depărtare, și nu se vedea decât chipul strălucit al Domnului aruncând o dungă de lumină pe luciul apei, astfel încât dacă soarele n-ar fi fost în amiază, ai fi crezut că soarele apune! El înțelesese minunea învierii sale și îngenunchea înspre apusul aceluia soare dumnezeiesc.

Dar apoi își aduse aminte că făgăduise a răpi pe fata Genarului, și ceea ce făgăduiește voinicul anevoie o lasă nefăcută.

Deci se porni și înspre sără ajunsese la castelul Genarului, ce strălucea în întunericul serii ca o uriașă umbră. El intra în casă... fata Genarului plângea. Dar când îl văzu, fața ei se-nsenină cum se-nsenină o undă de o rază. El îi povesti cum înviesc; atunci ea-i zise:

– De răpit nu mă poți răpi până ce nu-i avea un cal asemenea cu acela ce-l are tatăl meu, pentru că acela are două inimi; dar eu am să-l întreb în astă sară de unde-și are calul, ca să poți și tu să capeți unul ca acela. Până atunci însă, pentru ca să nu te afle tatăl meu, eu te voi prefăce într-o floare.

El șezu pe un scaun, iar ea șopti o vrajă dulce, și cum îl sărută pe frunte, el se prefăcu într-o floare roșie închisă ca vișina coaptă. Ea-l puse între florile din fereastră și cânta de veselie, de răsuna castelul tatălui ei.

(Continuare
în numărul următor)

Dansuri și cântece românești la Festivalul „Perinița”

Festivalul folcloric pentru școlarii români din Ungaria „Perinița”, organizat de Autogovernarea pe Țară a Românilor din Ungaria și de Centrul de Documentare și Informare al ATRU, a ajuns la cea de-a XIII-a ediție. Vineri trecută, 30 septembrie, sala festivă a Centrului Cultural Românesc din Iula a servit ca loc de prezentare a dansurilor și cântecelor populare românești. Ediția din acest an a „Periniței” a adunat iarăși la un loc sute de copii, cărora le face plăcere să interpreteze tradițiile strămoșilor români.

Repertoriul întâlnirii folclorice a fost prezentat de

cântat și la fluier, fiind conduși de profesorul *Gheorghe Moș* din Oradea. Au cucerit apoi scena școlarii din Leu-

prezentarea dansurilor miherechenești, iar elevii școlii românești din Aletea au evoluat cu dansuri bihorene și moldovenești. Atât tinerii din Aletea cât și colegii lor din Bătănia au fost pregătiți de profesorul *Ioan Ruja*. Dansatorii școlii de artă din Chitighaz au prezentat un program folcloric dedicat în memoria dascălului răposat *Gheorghe Dulău* din Micherechi, după care au dansat și dansuri românești locale. Instructor a fost *Halmi Zoltán*. Cântece românești au oferit audienței corul școlii gazdă și al celui din Micherechi, care au fost conduși de profesoara *Somogyi Anett*, iar miherechenii au fost pregătiți de Maria Boca. Tot dansuri din Bihor au interpretat și copiii din Apateu, Săcal și Bedeu, cărora dansurile românești le sunt predate de *Florea Crișu* din Oradea. În încheiere, elevii Școlii generale „Vincențiu Babeș” din Timișoara au oferit publicului julan un program folcloric cu tradiții din Banat. **Rita Pățaș**

evele *Iuliana Machhour* și *Patricia Petrușan*, șirul dansurilor românești începându-se cu programul Școlii generale românești din Iula, urmat apoi de cel al copiilor din Micherechi. Școlarii din Bedeu au oferit publicului clipe plăcute cu cântece populare, după care au

cushaz (instructor *Gyalog László*) și cei din Bătănia, care au interpretat cântece populare (dirijor *Sofia Pilan*) și dansuri românești din Bihor și din Micherechi. Instruiți fiind de coregraful din Seghedin, *Nagy Albert*, elevii școlii din Cenadul Unguresc au uimit participanții cu

Începutul anului școlar a adunat copiii la biserică

Sărbătoarea Înălțării Sfintei Cruci din 14 septembrie este, an de an, o zi deosebită în viața copiilor și elevilor ortodocși din instituțiile de învățământ din Micherechi. În această zi de sărbătoare, copiii de la grădiniță și elevii școlii generale au venit în număr mare la Sfânta Liturghie, pentru a fi împărtașiți, alături de alți credincioși, de

către părintele paroh *Ioan Bun*.

De asemeni, studenții și elevii care au participat până a începutul acestei veri la întâlnirile de tineret organizate în clădirea alăturată casei parohiale, zilele următoare își vor reîncheia cursul întâlnirilor desfășurate pe teme religioase și de spiritualitate creștină. **T. Iova**

Declarația de la Bologna

Anul universitar 2005–2006 în România va sta sub semnul noutăților. Una dintre ele este implementarea declarației de la Bologna, având ca efect restructurarea învățământului superior. Conform prevederilor declarației, studiile universitare se vor desfășura pe trei cicluri. Primul este cel licențial și are durata de 3–4 ani. Acestui ciclu îi corespund minimum 180 și maximum 240 de credite.

Ciclul masteral are dura-

ta de 1–2 ani, iar numărul creditelor este între 60 și 120. Cel de-al treilea ciclu este cel doctoral, întins pe o perioadă de trei ani. Începând cu acest an, masteratul și doctoratul nu mai sunt considerate studii postuniversitare, ci fac parte din pregătirea studiilor universitare. Facultatea de medicină, precum și cea de arhitectură, sunt singurele excepții, aici durata studiilor rămânând tot de șase ani.

R. Pățaș

Liceul „N. Bălcescu” pe Internet
www.balcescu.sulinet.hu

UMOR

– Cu ce seamănă Italia? Întrebă profesorul de geografie.

– Cu o cizmă de cauciuc.

– De ce neapărat cu o cizmă de cauciuc?

– Pentru că stă tot timpul în apă!

– Cum a fost la examen domnule profesor?

– Cel mai rău a fost cu Bulișor. Când îl întrebam noi, se crucea el și când răspundea el, ne cruceam noi!

– V-am dat să scrieți o compunere despre lapte în patru pagini. Bulișor, tu de ce ai scris numai una?

– Eu am scris despre laptele condensat.

Despre proiecte bilaterale româno-maghiare la Julia

Prima întâlnire a membrilor Rotary Club din Julia, deschisă pentru public, s-a desfășurat joia trecută, 29 septembrie, la sediul Auto-guvernării pe Țară a Românilor din Ungaria. Conferențiarul acestei întâlniri a fost

a României la UE. În continuare, reprezentantul român a vorbit despre colaborările bilaterale dintre cele două guverne și a prezentat realizările și proiectele euroregionale pentru viitor, în special cele din

mamă. Se știe bine că în Julia trăiesc trei naționalități: unguri, germani și români. Am vrut să aflăm de la reprezentanții oficiali despre proiectele bilaterale referitoare la naționalitățile de aici sau chiar la cetățenii maghiari.

domnul **Radu Florea**, consulul Consulatului General al României la Seghedin.

Conform declarației președintelui Rotary Club din Julia, scopul întrunirii a fost prezentarea colaborărilor româno-maghiare, care poate avea un efect important asupra aderării României la Uniunea Europeană. În discursul său, domnul consul Florea a salutat sprijinul Ungariei pentru România, pe care l-a dovedit prin ratificarea Tratatului de Aderare

Euroregiunea Dunăre-Criș-Mureș-Tisa.

Președintele Clubului Rotary din Julia, **dr. Herjecz János**, ne-a motivat în următorul fel invitarea consulului român în mijlocul rotarienilor din Julia: „Când ne-a venit ideea să-l invităm pe domnul consul general **Constantin Iuliu Aron**, care din păcate nu a putut participa, am vrut să începem cu România un șir de programe despre legăturile naționalităților din Julia cu țara lor

Și deoarece România stă în fața unui proiect mare, și anume aderarea la Uniunea Europeană, ne-am gândit să aflăm despre posibilitățile de colaborare din orice domeniu dintre cele două țări, și aici, în regiunea noastră. Cred că aderarea țărilor noastre la UE trebuie să ne schimbe gândirea referitor la trecut și să punem la o parte orice fel de supărare, pentru că în UE va trebui să lucrăm împreună.”

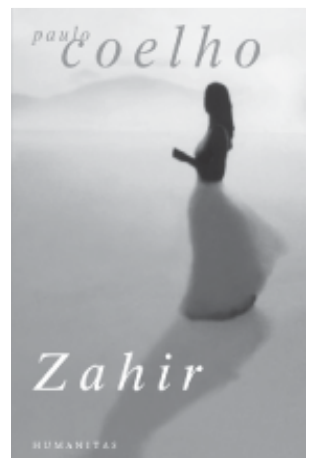
Rita Pățaș

Paulo Coelho în România

La puțin timp după lansarea în România a celui mai recent roman al său, **Zahir**, bestseller mondial, **Paulo Coelho** merge la București pentru a se întâlni cu cititorii români. Scriitorul brazilian se va afla în capitala română în perioada 7-9 octombrie, la invitația Editurii Humanitas.

Zahir, ultimul roman al lui Coelho, este povestea unui scriitor care descoperă că, având totul, e posibil să nu-ți mai rămână nimic. Protagonistul cărții este un romancier răsfățat de soartă și de public. Trăiește în inima Parisului, sub lumina reflectoarelor. Dar Esther, soția lui, ziaristă și corespondentă de război, dispăre într-o fostă republică sovietică. Răpire? Asasinat? Nimic din toate acestea, ci o criză existențială, din care Esther încearcă să iasă în compania unui prieten misterios și mult mai tânăr.

Apărut în Brazilia la 2 aprilie 2005, **Zahir** a cunoscut un succes rapid în țara natală a lui Coelho, unde s-au vândut 320.000 de exemplare în numai trei săptămâni. Romanul a suscitat un mare interes și în alte țări: în Germania s-au vândut 144.000 de exemplare, în Portugalia numărul exemplarelor vândute a ajuns la 110.000, iar în Rusia s-au vândut 220.000 de exemplare prin precomenzi. Până la sfârșitul anului, cartea va fi tradusă în 42 de limbi și

va ajunge în librării din 83 de țări.

Fiecare carte a lui Paulo Coelho răspunde unei așteptări febrile. Publicul își dorește reîntâlnirea cu acest scriitor care a topit în textul său lecția de viață, reverberația mistică, morala simplă și seducția aventurii. Coelho nu scrie pentru inițiați. Magnetismul lui a devenit planetar, pe măsura succesului de acasă. Explicația? Nimic din romanele lui Coelho nu este scrâșnit, rod al unor strădanii grele, al unor convulsii mintale dramatice. Brazilianul scrie ușor, dezinvolt și cald. Are succes fiindcă are talent – aici stă întreaga taină. Coelho nu sâcâie lumea prin produse indigeste, pretențioase și încărcate de sensuri greu accesibile. El este mai degrabă un bijutier care își practică meșteșugul cu siguranța celui care știe că din mâna lui vor ieși giuvaieruri răvnite.

România, pe locul opt la reforme

Într-un clasament cuprins în raportul intitulat „Doing Business in 2006. Creating Jobs”, despre statele cu cel mai rapid ritm de reforme, România ocupă locul opt. În fruntea clasamentului realizat de Banca Mondială și International Finance Corporation se află Serbia și Muntenegru, federație care a înregistrat progrese în opt din cele 10 domenii analizate de Doing Business. Printre măsurile adoptate de această federație, prin care au generat dezvoltarea firmelor și a pieței muncii, se numără diminuarea capitalului necesar pentru a deschide o afacere nouă de la 5000 la 500

euro, reducerea duratei necesare înființării unei firme de la 51 la 15 zile, precum și modificări ale legislației muncii.

Potrivit publicației, România a realizat progrese în privința măsurilor de facilitare a deschiderii de noi afaceri, obținerii de credite, plata impozitelor, însă se află pe

locul 78 în privința ușurării derulării unei afaceri.

Dintre țările est-europene, în primele 30 de poziții sunt clasate numai Lituania, Estonia și Letonia, fapt ce indică necesitatea ca multe state răsăritene să facă eforturi mai mari pentru dezvoltarea mediului de afaceri.

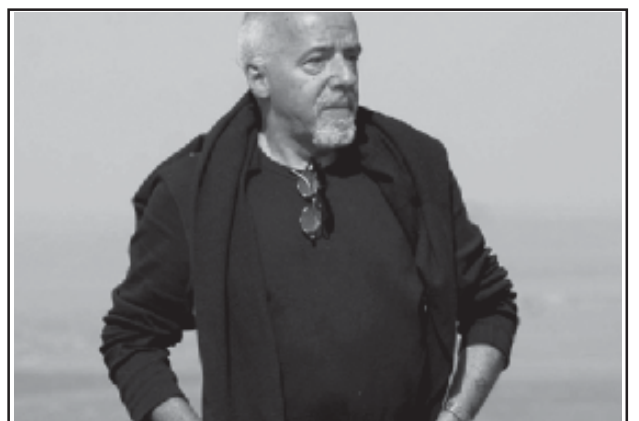
T. I.

mtv

12 octombrie,
miercuri,
ora 13.30

m2
13 octombrie,
joi,
ora 14.30

Cine este Coelho?

Paulo Coelho, scriitor brazilian, s-a născut la Rio de Janeiro în 1947. Înainte de a deveni unul dintre cei mai de succes romancieri ai lumii a fost un hippie rebel, apoi autor dramatic, director de teatru, jurnalist, poet. Deși profund atașat de Brazilia natală, romanele lui dezvoltă drame universale, valabile oriunde și pentru oricine, ceea ce explică primirea entuziastă de care se bucură pe toate meridianele.

Biserica contribuie la reșezarea României în Europa

Ortodoxia și valorile sale ocupă azi un loc de frunte în lume și, ca atare, poate contribui din toate punctele de vedere la reîntregirea Europei, a subliniat PF Teoctist, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, la o dezbatere organizată zilele trecute în Dealul Patriarhiei. Biserica are o importanță deosebită în reprezentarea României peste hotare, a declarat Părintele Patriarh, evidențiind faptul că Ortodoxia are relații foarte bune cu toate Bisericile din lume.

Regretatul Papă Ioan Paul al II-lea este doar unul dintre cei mai de seamă ierarhi ai Apusului care au recunoscut creștinarea apostolică a neamului românesc și rolul României în lumea creștină, de „Grădina a Maicii Domnului”, a evocat PF Teoctist. „Biserica nu se limitează prin activitatea ei doar în țară, ci, prin prezența românilor din întreaga lume, Biserica ajută în Europa, SUA și pe toate continentele”, a afirmat PF Teoctist, care a participat la dezbaterile organizate de Grupul de Inițiativă pentru Promovarea Imaginii României. PF Teoctist a precizat că „străjerul” de legătură al BOR cu structurile europene este Arhiepiscopul pentru Europa Occidentală și Meridională, IPS Iosif. Patriarhul nu a uitat să men-

ționeze că prezența divinității, a lui Dumnezeu, nu poate lipsi din rădăcinile Europei, în ciuda nementionării creștinismului în preambulul actualei Constituții europene, oricum aflate în impas. Patriarhul tuturor românilor a ținut să împărtășească bucuria slujitorilor Domnului că, după 15 ani de la însoțirea tineretului creștin român „am ieșit la liman și cu Catedrala Mântuirii Neamului” – proiect lăsat moștenire chiar de către ctitorii actualei Catedrale Patriarhale „provizorii”. Catedrala este vie prin voi și întărește unitatea neamului în trupul lui Iisus Hristos, a spus Părintele Patriarh tinerilor prezenți la reuniune. Necesitatea comunicării între tineri și Biserică a fost subliniată și de Episcopul vicar patriarhal, *Vincentiu Ploieșteanu*. „În perspectiva integrării României în Uniunea Europeană, se vorbește mult despre dinamicile politice, economice, sociale, dar foarte puțin sau deloc despre cea spirituală. România este un tezaur viu de valori spirituale, iar Biserica noastră promovează aceste valori în plan internațional”, a spus înaltul prelat, care a reafirmat că Europa unită are doi mari plămâni: Biserica Ortodoxă și Biserica Catolică, informează cotidianul „Ziua”.

„Pro Musica” i-a încântat pe maramureșeni

La sfârșitul săptămânii trecute, corul românesc din Iula a dat curs invitației primite din partea corurilor din satele Ilba și a bisericii „Sf. Nicolae” din Baia Mare de a călători din nou spre frumoasele plaiuri maramureșene. În zilele de 1-2 octombrie, corul „Pro Musica” a susținut mai multe concerte în Baia Mare și în câteva sate din împrejurimi.

Plecați de dimineață, coriștii iulani au avut parte de un drum uneori anevoios însă, până la urmă, s-au convins că a meritat osteneala călătoriei. Au fost primiți foarte călduros, cu prietenie și o deosebită stimă din par-

Foto: Veronica Garami

în jurul amiezii la Baia Mare, iar după-masă au susținut un concert în cadrul reuniunii muzicale „Armonii corale”. La această reuniune au participat corul din Ilba, corul

corul „Pro Musica”. Concertele au fost susținute la Teatrul Municipal din oraș.

În a doua zi a vizitei, duminică, coriștii au cântat la slujba Sfintei Liturghii, în satul Ilba. O dată terminată slujba, coriștii s-au urcat din nou în autocar, pentru a-și continua deplasarea spre comuna Cicârlău, unde au fost primiți de primarul *Nicolae Sabău*, cunoscut cântăreț de muzică populară. Aici, coriștii au participat la o depunere de coroane la monumentul ridicat în memoria ostașilor căzuți în cele două Războaie Mondiale, vizitând, mai apoi, clădirea primăriei și localitatea, primind cadou câte o vază fiecare corist în parte. La întoarcere, coriștii iulani au fost de părere că au avut parte de un sfârșit de săptămână nemaipomenit, plin cu noi și frumoase amintiri.

T. Iova

tea corurilor care, în vara acestui an, au participat la Festivalul Coral Internațional de muzică laică, care s-a desfășurat la Iula.

Sâmbătă, coriștii au sosit

bisericii „Sf. Nicolae” din Baia Mare, corul „Prichindelul” al Liceului de Artă, corul „Steluțele” al școlii generale „Octavian Goga” din Baia Mare și, bineînțeles,

Un bibliofil român, omagiat la Budapesta

Luna octombrie a început cu un eveniment deosebit pentru românii din Ungaria, mai cu seamă pentru cei din capitala țării. Sâmbătă înainte de

masă, numeroși români s-au adunat în strada Népszínház nr. 36, unde se află, pe peretele casei părințești, placa comemorativă a marelui bibliofil

Iuliu Todorescu. Aici, cei prezenți au depus jerbe și coroane de flori, iar mai apoi s-au deplasat în cimitirul de pe calea Fiume, pentru a dezveli statuia renovată, aflată pe mormântul familiei Todorescu. În urma dezvelirii statuii, părintele *Marius Maghiaru*, parohul ortodox din Capitală, a spus o rugăciune de pomenire în amintirea lui Iuliu Todorescu și a familiei sale, sfințind mai apoi statuia.

În urma acestor evenimente solemne, românii prezenți la aceste manifestări s-au adunat la restaurantul „Pasta Dost”, pentru a evoca, în cadrul unor discuții libere, activi-

tatea și meritele acestui bibliofil. Evenimentul a fost organizat de către Institutul Cultural Român din Budapesta, împreună cu Autogovernarea Românească din sectorul V

al Capitalei, care de fapt a și alocat fondurile necesare renovării statuii, ne-a informat *Gheorghe Mihăiescu*, președintele acesteia.

Toma Iova

Foto: M. Maghiaru

Plecând, Ghiță mâna caii, Pinteă ședea lângă el, iară Laie se făcuse ghem în fundul căruței, lângă Uța, care-și adusesese în pripă și o legătură cu rufe, pe care și-o pusese pe un snop de coceni, ca să sadă bine.

Pinteă era tăcut ca de obicei, iară Ghiță ședea ca pe spini lângă dânsul.

— Să nu te miri! îi zise Pinteă într-un târziu. Eu am poruncă să-ți caut casa pentru ca să văd dacă nu voi găsi ceva ascuns în casa ta. Știu că n-am să găsesc nimic, dar trebuie să mă supun la poruncă.

Obosit cum era, Ghiță nu putu să-și dea numaidecât seama despre înțelesul acestor cuvinte.

— Adică și asta!? zise el cam nepăsător. N-au fost destule cele de până acum!? Bine, Pinteo, adăugă apoi peste puțin mai viu, spune-mi, tu, pe sufletul tău: mă crezi tu ori nu mă crezi pe mine vinovat?

— Nu mă întreba, că nu pot să-ți răspund! grăi căprarul apăsând asupra vorbelor.

Ghiță tresări și ochii i se umplură de văpaie.

— Înțeleg, zise el. Aceste sunt cuvinte pe care ți le-am zis eu ție astă-dimineată. Vrei să mi le aduci aminte. Dar să știi un lucru: nu se poate să-i faci unui om mai mare nedreptate decât să-l muștri pentru o greșală pentru care-și face el însuși destule muștrări. Dacă n-ai destulă vreme să mă cunoști, rușine să-ți fie de slăbiciunea ochilor tăi!

— Noi bănuim pe toată lumea, grăi căprarul; asta ni-e meseria.

— Să-ți fie de bine! răspunse Ghiță privind-l cam peste umăr. Crede-mă că prea puțin îmi pasă dacă mă crezi așa ori altfel: eu tot eu rămân.

Rămăna nu era omul care să răspundă de asemenea vorbe; ei își urmau dar calea în tăcere, înșirând fiecare gândurile sale. Pinteă spusese adevărul când zisese că bănuiește pe toată lumea. Oricum se sucea și învărtea, el nu putea părăsi gândul că Lică a fost acela care a călcat pe arândașul și-l cuprîndea un fel de nebulie când se gândea că și astă dată îi va scăpa. Îl vedea parcă răzând pe sub mustață și lăudându-se între pahare... Iară Ghiță, fie dinadins, fie din nepricepere, ceea ce pentru Pinteă era totuna, se făcuse apărător al lui Lică,

Ioan Slavici

Moara cu noroc

(Fragmente 3.)

se pusese alături cu el, îi dăduse mână de ajutor.

Dar și Ghiță vorbise din inimă când spusese că prea puțin îi pasă. Acum chiar nici Pinteă nu se sfia a-i spune că-l bănuiește, el se simțea mai bun decât cum îl credeau alții, prea bun pentru oamenii în mijlocul cărora se afla, și dacă mai nainte îl apăsa gândul că nu mai poate umbla prin lume decât sub scutul cinstei altora și că în curând va trebui, poate, să cadă la închisoare, acum iar își ridica fruntea, deoarece simțea că toți acei care îl osândeau, aflându-se la strâmtorarea în care se aflase el, s-ar fi dovedit mai slabi, mai nesocotiți ori mai răi decât dânsul. „Da, își zise el, am primit porci de furat de la Lică, dară voi, fiind puși în locul meu, ați fi mers mai departe decât mine ori v-ați fi aruncat cu nesocotință în primejdie”. Era o amarnică dezamăgire în aceste cuvinte. În clipa când le zicea, el se simțea mai sărac decât până atunci. Pierduse toate bucuriile, toată părerea de bine pe care omul o simte când vede pe acela pentru care simte tragere de inimă, când îi vorbește, când poate să-i facă vreo mulțumire, când primește o vorbă bună de la dânsul, când se gândește la el, pierdeuse mângâierea ce se revărsa peste sufletul omenesc la vederea podoabelor lumii, căci nimic nu dă lumii o mai strălucită podoabă decât omul despre care putem să ne facem gânduri bune!? Despre Pinteă, un fost tovarăș al lui Lică, om ieșit din fundul temnițelor ca să-și urmărească prietenii de mai nainte, om care bănuiește pe toată lumea, fiindcă asta îi este meseria; pentru acest om el se depărtase de Ana, soția sa; în acest om pusese el mai multă încredere decât în aceea cu care era legat pe toată viața. Dar Ghiță nu se muștra pentru aceste, ci se bucura numai de un nou gând, care încetul cu încetul se strecura printre celelalte și-i umplu în cele din urmă sufletul de mângâiere. La urma urmelor, toate le făcuse din dragoste către dânsa, din dorința de a o

vedea veselă și mulțumită, de a o feri de orice supărare, de orice necaz, de orice gând rău. Ce-i pasă lui acum de Pinteă, de judecări, de trebile arândașului, ce-i pasă de gândurile ce-și va fi făcând lumea?... Căci mare drept avea bătrâna când

vorbea de liniștea colibei; aici și numai aici e limanul de scăpare, când, la nevoie, ca totdeauna, lumea te părăsește.

Ghiță începu să mănăie mai iute, căci drumul îi părea prea lung. Simțea că ea îl așteaptă cu neliniște, îi vedea neastâmpărul și îi părea o veșnicie la mijloc până ce va putea să o vadă și să-i grăiască un cuvânt, numai un cuvânt, numai câteva vorbe: „Ano! nu te nedumeri, nu te întreba la ce mă gândesc când mă vezi tăcut, căci toate le fac numai din dragoste către tine, care ai luminat zilele vieții mele; nu-ți face gânduri rele, că nu vreau să împart necazurile vieții cu mine, ci să le port eu însumi. Ano! te gândește că-mi trece ca un junghi prin inimă când te văd tristă ori mâhnită și ori de ce te-ai întrista ori mâhni, eu nu pot să cred alta decât că eu sunt de vină. Ano! sunt un om bănuț, om lăsat pe cheazășie, am poate să cad la închisoare, dar tu nu te mâhni când vei vedea că jandarmii se pun să ne caute în casă, ci-ți pune toată credința în mine, căci toate vor trece în câteva zile și câtă vreme dragostea către tine îmi va lumina calea, ferită vei fi de orice supărare.

Uite, în trei zile plecăm de aici și trăim mai departe cum am trăit odinioară. Acum, când simt că pentru tine e mai bine așa, nu mai stau la îndoială, ci plec cu părere de bine.”

— Ce-i asta!? strigă deodată Pinteă, ridicându-se

— Ce-i? zise el privind în fața ei albă ca varul.

— Ce să fie! Nimic! răspunse ea stăpânindu-și mânia. El o luă de mână și-o duse în casă.

— Ce s-a întâmplat? îi zise apoi. Cine a trecut astăzi pe aici?

— Oameni, fel de fel... zise ea înecat.

— Ano! grăi bărbatul înduioșat. Nu vorbi așa cu mine, acum, tocmai acum nu vorbi așa. Ai dreptate să fii mâhnită: m-am dus fără de veste, așa zicând, și nu ți-am spus, precum ar fi trebuit, cum stau lucrurile. Află acum că astă-noapte l-au călcat pe arândașul, l-au bătut de moarte și-au luat de la el bani, aur și argintărie, tot ce-au găsit și putut duce. Află că m-au luat și pe mine la bănuială, și că nu m-am întors acasă decât pe cheazășie. Acum, întorcându-mă de la Ineu, am găsit în drum o trăsură boierească și lângă ea un copil ucis și aruncat la marginea drumului. Cine-a mai fost în trăsura aceea? spune-mi, ca să-l vestesc pe Pinteă.

Ana stătea ca un stâlp de piatră înaintea lui și asculta cu încordată luare-ămin-te, însă cuvintele lui parcă îi sunau a sec în urechi și nu puteau să străbată până la inima ei, tulburată de alte gânduri.

— O femeie a fost, zise ea, o domnișoară, o văduvă tânără! Mai știi eu cine!? Vor fi dus-o cu dânsii, căci era tânără și frumoasă, urmă ea cu patimă, plină la față și la trup, iară voi, bărbații, nu vă gândiți decât la d-alde astea.

Ghiță rămase nemișcat înaintea ei.

— Ce-i, Ano? Ce ai tu!? zise el îngrijat, și se apropie ca să o cuprindă cu brațul și să-i privească mai dinadins în față.

— Lasă-mă! îi șopti ea înecat, și-l dete cu cotul la o parte. Lasă-mă, că-mi vine rău când mă atingi.

— Nu te las! strigă el deznădăjduit, și o cuprînsese cu amândouă brațele. Trebuie să știi ce ai! Așa nu te-am mai văzut. Aveai să-mi spui ceva astă-dimineată; grăiește. Tu nu ești bine! E primejdie, sfinte Doamne, e primejdie la casa mea... Ți-a dat cineva ceva! Te-a vrăjit? Ce-i!?

Ana începu să răsuflă din greu, să se îneca de plâns și să-și strângă pumnii ridicați în sus.

Limbajul trupului Cum depistezi un mincinos!?

Minciunile, chiar și cele mai nevinovate, se citesc pe chipul și în mișcările persoanei care le spune. Dați seamă cine te înșală și cine îți spune adevărul urmărind cele 25 de indicii ale unui mincinos!

Schimbările feței:

1. O persoană care mințe va evita să te privească în ochi. În mod normal, contactul vizual cu interlocutorul nostru are loc în 25-50 la sută din timpul unei conversații, dar el va fi redus la mai puțin de jumătate atunci când tocmai ți se spune o minciună.

2. Gesturile „n-am văzut, n-am auzit”, adică frecarea

9. Gesturile și cuvintele nu sunt concordante, așa cum este cazul unei persoane care spune „Te iubesc!” și se încruntă.

10. Mișcările corpului sunt limitate la maxim și rigide, inclusiv cele ale mâinilor sau brațelor, care se mișcă întotdeauna spre propriul corp, nu spre în afară.

11. Atingerea pieptului, mai ales în dreptul inimii, cu

Vorbirea:

17. Schimbarea tonului vocii și a ritmului vorbirii.

18. Creșterea bruscă a numărului de „aaa” și „păi” în conversație.

19. Folosirea unei porțiuni din întrebare pentru a forma răspunsul – „Tu ai mâncat ultima prăjitură?” va primi ca replică „Nu, nu eu am mâncat ultima prăjitură!”

20. Folosirea rară a conectorilor în favoarea formei dezvoltate (de exemplu, „să îmi” va fi folosit mai des decât „să-mi”).

21. Evitarea minciunii prin refuzul de a face orice fel de afirmații. Răspunsurile vor fi mai mult sugerate („Ce motiv aș fi avut eu să fac asta?”) decât directe („Nu am făcut asta!”).

22. Tendința de a vorbi mai mult decât de obicei și de a da detalii ne semnificative pentru a te convinge și pentru a acoperi pauzele din conversație. Tăcerea li se pare stânjenitoare.

23. Folosirea umorului și a ironiei pentru a evita un subiect.

24. Adoptarea unei atitudini defensive, în locul uneia ofensive.

25. Dacă bănuiești că cineva te minte, schimbă rapid subiectul conversației. Mincinosul va începe să se relaxeze și se va bucura de schimbare, în timp ce o persoană sinceră va fi surprinsă și va vrea să revină la subiectul inițial. (*idiet.ro*)

la ochi în timp ce vorbește, respectiv ducerea mâinii la ureche.

3. Ochii sunt mereu întorși spre dreapta, ceea ce indică folosirea acelei părți a creierului care e responsabilă de creativitate.

4. Două micro-gesturi dificil de detectat – o ușoară încrețire a nasului, ca și cum ar simți un miros deranjant, și coborârea abia perceptibilă a colțurilor gurii.

5. Privirea se concentrează ferm asupra unui obiect din apropiere.

6. Expresiile faciale sunt reduse numai prin folosirea gurii. Un zâmbet natural, de exemplu, se deosebește de unul fals deoarece implică mișcări la nivelul întregii fețe, nu doar al buzelor.

7. Corneea devine mai vizibilă deasupra și dedesubtul irisului, nu doar în părți.

Mișcările corpului:

8. Mișcări nervoase din picior sau din laba piciorului.

palma deschisă, este improbabilă.

12. Momentul apariției unor emoții și durata lor sunt anormale. Gândește-te, de exemplu, care este reacția ta atunci când primești un cadou care nu îți place – falsa ta încântare apare cu o ușoară întârziere, durează adesea mai mult decât ar fi durat în mod normal, și încetează brusc.

13. Tendința de a își întoarce corpul sau capul în altă parte, ca să evite confruntarea directă.

14. Plasarea în mod inconștient de obiecte (o cană de cafea, o carte etc.) între tine și ei.

15. Prinderea în mâini a genunchiului sau a gleznei atunci când stau pe scaun.

16. Nu există sincronizare între gesturi și cuvinte. De exemplu, la primirea unui cadou, cineva spune „E exact ce-mi doream!” și apoi zâmbeste, în loc ca cele două reacții să aibă loc concomitent.

Concert Phoenix în București

Formația renumită Phoenix va avea un concert de lansare a celui mai nou album. Evenimentul va avea loc la 21 octombrie, la Sala Palatului din București, cu începere de la ora 20.00. Licențiat exclusiv, „Baba Novak” va fi primul album

produs de nou-înființata Casă de discuri Phoenix Records, informează revista Curentul. Cu prilejul concertului va fi lansat și website-ul oficial al trupei românești www.transylvania-phoenix.net.

R. Păcaș

S-a ales Miss România 2005

Concursul Miss World România 2005 a luat sfârșit. În finala națională a celui mai prestigios concurs de frumusețe s-au întrecut pentru mult-răvnitul titlu de „Miss World România 2005” 30 de concurente din toată țara, care mai de care mai frumoase. Câștigătoarea ediției din acest an a concursului a fost desemnată Raluca Voina, în vârstă de 20 de ani, din Câmpulung Moldovenesc. Ea va reprezenta România la concursul internațional Miss World 2005, ce se va desfășura în

luna decembrie, la Sanya, în China – informează HotNews.ro.

Francis Ford Coppola începe filmările la „Tinerete fără tinerețe”

După lansarea filmului „The Rainmaker”, celebrul regizor Francis Ford Coppola a ieșit, practic, din prim-planul cinematografiei, cariera sa înregistrând o pauză regizorală de opt ani. După o cercetare consistentă a „terenului mioritic”, creatorul „Nașului” revine la meseria care l-a consacrat, cu un film independent, bazat pe nvela „Tinerete fără tinerețe” a lui Mircea Eliade.

Filmările au început deja, regizorul american având la dispoziție o distribuție de zile mari. În rolurile principale ale producției Coppola i-a distribuit pe Tim Roth

(„Reservoir Dogs”, „Pulp Fiction”, „Rob Roy”), Alexandra Maria Lara și Bruno Ganz – parteneri în filmul „Downfall”, nominalizat la Oscar, și Marcel Iureș.

Scenariul și regia acestui film îi aparțin lui Coppola, regizorul american bazându-se pe o echipă de producție majoritar românească. „Am fost încântat să descopăr în nvela lui Eliade conceptele-cheie pe care vreau să le înțeleg mai bine: timpul, conștiința și fundamentul fantastic al realității. Pentru mine, acest film înseamnă de fapt o întoarcere la idealurile cinematografice pe care le aveam când eram student”, spune regizorul american, care în aceste zile a început filmările la studiourile Mediapro din Buftea, România.

Fotbal

Trei echipe românești în grupele Cupei UEFA

Returul primei etape a Cupei UEFA a adus un succes fără precedent și nesperat al fotbalului românesc. Bucureștii au devenit o mică capitală a fotbalului european la nivel de cluburi, pentru că nici un alt oraș de pe continent nu este reprezentat cu trei echipe în această fază a competiției. Seara magică din 29 septembrie a început cu victoria, cu 1-0, a Rapidului contra lui Feyenoord, apoi a urmat succesul Stelei, cu 3-1, asupra norvegienilor de la Valerenga și la încheiere s-a înregistrat calificarea fără probleme, în ciuda pierderii returului cu 1-0, a lui Dinamo.

Rapid – Feyenoord 1-0 (1-1 în tur)

Elevii tânărului tehnician, Răzvan Lucescu, au învins o echipă în plină vogă a

contestat priceperea antrenorului. Printre primii care l-au sunat pe Răzvan Lucescu a fost chiar tatăl antrenorului, mult mai cu-

Tore Andre Flo, cuprins de steliști

campionatului din Olanda. Feyenoord se află pe prima poziție, nepierzând până acum nici un punct. Însă ocupanta locului nouă al campionatului românesc a început partida în forță și a deschis scorul, prin Mugurel Buga, încă în minutul 12 al partidei. În prima repriză nu s-a prea cunoscut diferența de valoare dintre cele două echipe. În a doua parte a jocului oaspeții au preluat treptat conducerea jocului, însă în fața porții lui Coman n-au mai reușit să finalizeze cu succes. Pe la sfârșitul partidei olandezii au dominat tot mai tare, însă și românii au reușit să creeze faze periculoase prin contraatacurile tot mai periculoase. Până la urmă s-au folosit pe deplin de avantajul oferit de terenul propriu și s-au calificat. Succesul a mai liniștit puțin apele tulburi din preajma echipei. Este știut faptul că, un eventual eșec, cu siguranță ar fi condus la demiterea lui Lucescu junior. Însă patronul echipei, vicepremierul George Copos, după meci chiar și-a cerut scuze pentru că în mai multe rânduri a

noscutul Mircea Lucescu, care tocmai se calificase, fără probleme, cu Șahtior Donețk, în fața echipei Dobrițan. Echipa maghiară a suferit o înfrângere dublă, cu un scor acumulat de 6-1. Mircea Lucescu a mărturisit mai târziu, că i-au dat lacrimile auzind de succesul uriaș al fiului său.

Steaua – Valerenga 3-1 (3-0 în tur)

Campioana României s-a calificat fără emoții pentru a doua oară consecutiv în faza de grupe a Cupei

UEFA. După victoria clară din deplasare, nimic n-a mai periclitat succesul echipei lui Oleg Protasov. Pe steliști nu i-a deranjat nici faptul că au fost constrânși să joace la Constanța, unde, de altfel, i-a primit un public la fel de vulcanic ca la București. Scorul adunat de 6-1 a scos în evidență faptul că Rădoi și colegii lui, cu numai un pic de noroc, trebuia să joace acum în grupele Ligii Campionilor. Norvegienii n-au avut nici o șansă de calificare pe parcursul celor două partide dominate net de români. După jocul prezentat, Steaua are șanse bune de a ajunge, din nou, în primăvara europeană.

Everton – Dinamo 1-0 (1-5 în tur)

Ioan Andone și echipa sa a aterizat la Liverpool cu prima șansă de calificare, după succesul de pe teren propriu, care a făcut turul continentului. David Moyes și formația sa se află într-o criză profundă și în campionatul englez, dar au promis propriilor suporteri că vor încerca să facă o minune, la fel ca Liverpool în finala Ligii Campionilor. Și gazdele, precum au promis, au asaltat poarta lui Gaev chiar de la început, însă au reușit să-l învingă pe portarul din Belarus numai o singură dată, prin lovitură de cap a lui Cahill. A urmat o presiune și mai mare pe la sfârșitul primei reprize și în prima parte a reprizei secunde. Confruntarea a devenit tot mai tensionată, cel mai dur fiind atacantul englezilor, Fergusson,

care l-a lovit intenționat cu pumnul pe Tamaș. Din păcate, faza nu a fost văzută de arbitru și fapta nesportivă a rămas fără sancțiuni. Fundașul român a arătat după meci ca un veritabil pugilist, după o bătaie tare. Partida s-a încheiat cu un alt gest nesportiv. De această dată făptașul fiind mijlocașul Mihăiță Pleșan. La un duel aerian petrecut la centrul terenului, dinamovistul l-a lovit dur în spate pe Arteta, iar acesta a căzut lat, cuprins de spasme. Coechipierii i-au sărit imediat în ajutor și au urmat momente de panică, cu toți jucătorii strânși în jurul staff-ului medical care-i

acorda îngrijiri lui Arteta. După ce a petrecut 5 minute pe gazon, fără reacție, mijlocașul a fost scos pe targă, cu gâtul imobilizat. Diagnosticul medicilor a fost „comotie cerebrală”, iar spaniolul și-a revenit la aproximativ o jumătate de ceas de la finalul meciului, plecând acasă pe propriile picioare. Ioan Becali, președintele lui Dinamo, a intrat în vestiarul lui Everton și a cerut scuze în numele echipei pentru incident. Per ansamblu, Dinamo s-a calificat fără prea mari emoții, cu un scor acumulat de 5-2, fiind a treia echipă românească în faza grupelor Cupei UEFA. Șt. Crâsta

Calificarea atârână pe un fir de păr

Echipa națională română se pregătește, săptămâna aceasta, de ultimul meci contând pentru calificarea la Campionatul Mondial 2006. Elevii lui Victor Pițurcă, sâmbătă vor juca în Finlanda, unde numai o victorie îi mai poate păstra în cursă. Însă succesul are importanță numai în caz că Cehia, în următoarele două meciuri nu va aduna mai mult decât un singur punct. Șanse minime, dar nu și inexistente, dacă ne gândim că cehii îi vor întâlni pe teren propriu pe liderii grupei, în aceeași zi cu partida Finlanda – România, sâmbătă, pe data de 8 octombrie. Iar, cu patru zile mai târziu se vor duce în Finlanda, echipa căreia a jucat o partidă deschisă în Cehia, fiind învinsă de gazde cu 4-3, doar mulțumită norocului cehilor din ultimul sfert de oră.

Pe lângă cei 8 strănieri, Lobont, Contra, Iencsi, Raț,

P. Stoica, Cociș, Roșu și Mutu, selecționarul a mai adăugat lotului încă 13 jucători din campionatul intern pe lista pentru meciul cu Finlanda. Aceștia sunt: Fl. Petre, Tamaș (Dinamo), Dică, Oprița, D. Goian (Steaua), D. Coman, Bădoi, D. Niculae (Rapid), C. Lazăr, T. Bălan, Mazilu (Sportul), Ov. Petre (Poli Timișoara), D. Munteanu, Jula (CFR Cluj). Ultimul a fost cooptat, în premieră, printre „tricolori” înlocuindu-l în ultima clipă pe stelistul Ghionea, accidentat.

În Finlanda nu va putea evolua Cristian Chivu, fundaș central și căpitanul echipei. În lipsa acestuia se conturează un cuplu inedit de fundași centrali, Tamaș – Iencsi. Un alt amănunt interesant este că Pițurcă nici pe mai departe nu apelează la serviciile lui Mirel Rădoi, cu toate că are probleme în linia de apărare.

Ianis Zicu i-a întrecut pe englezi prin tehnicitate

Ultimele rezultate ale echipelor noastre de fotbal

Campionatul NB III	
Mezőtúr – Jula	0-2
Campionatul județean, Bichiș, div. I	
Gyomaendrőd – Micherechi	1-1
Szabadkigyós – Bătania	0-1
Ersébethely – Bichiș	1-3
Campionatul județean, Bichiș, div. III	
Leucușhaz – Chitigha	4-0
Aletea – M. Kovácsháza II.	2-3

Următoarele meciuri

1 octombrie (sâmbătă)	
Jula – Algyó	15.00
Bătania – Békésszentandrás	15.00
Bichiș – Gyomaendrőd	15.00
Dombegyház – Leucușhaz	15.00
2 octombrie (duminică)	
Chitighaz – Pusztaföldvár	15.00
Nagybánhegyes – Aletea	15.00
Micherechi – Kondoros	15.00

TVR 1

Luni 10 octombrie

6.00 Jurnalul TVR 7.05 Serial. Isabel, în căutarea iubirii 8.00 Televiziunea – o lume nebună. Documentar 9.00 Surprize, surprize... (R) 11.35 Documentar (R) 12.30 Desene animate 13.00 Jurnalul TVR 14.00 Pro patria 14.30 Kronika 15.55 Simone Veil – Din lagărul nazist în parlamentul European. Documentar 17.00 Sănătate pentru toți! 18.00 Jurnalul TVR 19.15 Prim plan 20.00 Iartă-mă! 21.30 Dosar România 22.00 Jurnalul TVR 22.30 Nocturne 23.30 Serial. Spionii 0.25 Sănătate pentru toți! (R) 1.20 Jurnalul TVR (R).

Marți 11 octombrie

6.00 Jurnalul TVR 7.05 Serial. Isabel, în căutarea iubirii 8.00 Documentar 9.00 Sănătate pentru toți! (R) 10.00 Iartă-mă! (R) 11.30 Nocturne (R) 12.30 Desene animate 13.00 Jurnalul TVR 14.00 Alege viața! (R) 14.30 Serial. Legendele automobilismului: Raliul Londra-Pechin 15.00 Kronika 15.55 Viața secretă a lui Richard Nixon 17.00 Generația contra 18.00 Jurnalul TVR 19.15 Prim plan 20.00 Film. Prostul nimănui 22.00 Jurnalul TVR 22.30 1989: Sânge și catifea. Documentar 23.30 Serial. Spionii 0.25 Generația contra (R) 1.20 Jurnalul TVR (R).

Miercuri 12 octombrie

6.00 Jurnalul TVR 7.05 Serial. Isabel, în căutarea iubirii 8.00 Documentar 9.00 Generația contra (R) 10.00 Pagini de istorie (R) 11.40 Travelling circular (R) 12.30 Desene animate 13.00 Jurnalul TVR 14.00 Oameni ca noi 14.30 Tribuna partidelor parlamentare 15.00 Convietauri 15.55 Documentar 17.00 Ora de cultură 18.00 Jurnalul TVR 19.15 Prim plan 20.00 Ochiul magic 21.00 Serial. CSI-Crime și investigații 22.00 Jurnalul TVR (R) 22.30 Reconstituire... la secundă 23.30 Serial. Spionii 1.20 Jurnalul TVR (R).

Joi 13 octombrie

6.00 Jurnalul TVR 7.05 Serial. Isabel, în căutarea iubirii 8.00 Documentar 9.00 Interes general (R) Mic, da' voinic! (R) 10.30 Ochiul magic (R) 11.30 Profesioniști (R) 12.30 Desene animate 13.00 Jurnalul TVR 14.00 ...Sed Lex! 14.30 Akzente 15.55 Comandante – Fidel Castro. Documentar 17.50 Tragerile Joker și Loto 5/40 18.00 Jurnalul TVR 19.15 Prim plan 20.00 Film. Semne 21.50 Circul soare-lui 22.00 Jurnalul TVR 22.30 Noptile Cerbului 23.30 Serial. Spionii 1.20 Jurnalul TVR (R).

Vineri 14 octombrie

6.00 Jurnalul TVR 7.05 Serial. Isabel, în căutarea iubirii 8.00 Documentar 9.00 Lumină din lumină 12.00 Dosar România (R) 12.30 Desene animate 13.00 Jurnalul TVR 14.00 Parlamentul României 15.00 Serial. Călătorie spre centrul Pământului 15.55 Documentar 17.00 Interes general 18.00 Jurnalul TVR 19.30 Serial. Neveste disperate 21.30 Lost: Naufragiați 22.00 Jurnalul TVR 22.30 Traveling circular (R) 23.00 Film. Solo sau cele 120 de zile ale Sodomei 1.35 Jurnalul TVR (R).

Catedrala Mitropolitană din Iași

Sâmbătă 15 octombrie

6.00 Ceasul deșteptător 7.00 Formula 1. Marele premiu al Chinei 8.00 Desene animate 8.30 Mic, da' voinic! 9.00 Portativul piticilor 10.00 Serial. Călătorie spre centrul Pământului 11.00 Lumea în care trăim 12.00 Orizont 2007 13.00 Jurnalul TVR 13.15 O vedetă... populară 15.00 Parteneri de Week-end 15.30 Cu Irina la cafea 17.00 Teleenciclopedia 18.00 Jurnalul TVR 19.00 Surprize, surprize... 22.00 Jurnalul TVR 22.30 Profesioniști. 23.30 Film. Infidelitate 1.05 Jurnalul TVR (R).

Duminică 16 octombrie

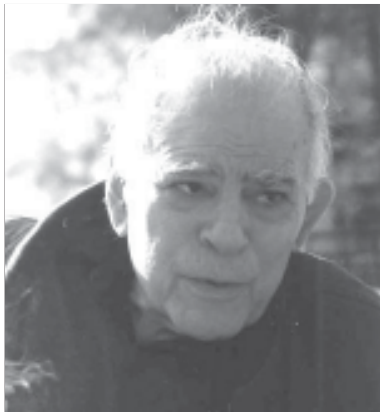
6.00 Universul credinței 7.30 Desene animate 8.00 Formula 1. Marele premiu al Chinei 10.00 Ulița spre Europa 10.30 Viața satului 12.00 Agenda politică 13.00 Jurnalul TVR 13.15 Supermarket de divertisment 15.00 Cealaltă Românie. Documentar 16.00 Tezaur folcloric 17.50 Tragerile Loto 6/49 și noroc 18.00 Jurnalul TVR 19.15 Fotbal: Farul-Steaua 22.00 Jurnalul TVR 22.30 Garatant 100% 23.30 Film. May și Monica 1.05 Jurnalul TVR (R).

TVR 2

Luni 10 octombrie

6.00 D'ale lui Mitică (R) 7.35 Revista presei 8.00 Minorități sub trei dictaturi (R) 8.30 Poftă bună! (R) 9.00 Atenție, se cântă! (R) 10.00 Euro dicționar 10.15 Secrete regale 10.45 Serial. Pasiuni 11.40, Serial (R). Farmece 13.00 Desene animate 13.30 Serial. Incurcăturile lui Zack 14.00 Împreună în Europa 15.00 Zona de conflict 15.35 Jurnalul TVR 16.00 Serial. Rebelii 17.00 Jurnalul Euronews pentru România 17.15 Euro dicționar 17.30 Tradiții 18.00 Serial. Moștenitoarea 19.00 Serial. Trăsniții din Queens 19.30 „Cu gânduri și cu imagini” 20.30 Jurnalul TVR 21.00 Jurnalul Euronews pentru România 21.15 Film. Iubiri și secrete 23.10 Serial. Inspectorul Linley 1.05 Oala sub presiune (R).

Liviu Ciulea la „Cu gânduri în imagini”

Marți 11 octombrie

6.00 Serial. Maria Bonita 7.35 Revista presei 8.00 Serial. Rebelii (R) 9.00 Tonomatul DP 2. 10.45 Serial. Pasiuni 11.40 Serial. Inspectorul Linley (R) 13.00 Desene animate 13.30 Serial. Incurcăturile lui Zack 14.00 Împreună în Europa 15.00 Tribuna partidelor parlamentare 15.35 Jurnalul TVR 16.00 Serial. Rebelii 17.00 Jurnalul Euronews pentru România 17.15 Euro dicționar 17.30 Mărturie 18.00 Serial. Moștenitoarea 19.00 Serial. Trăsniții din Queens 19.30 Mistere și mituri ale sec. al. XX-lea 20.00 Lumea de aproape 20.30 Jurnalul TVR 21.00 Jurnalul Euronews pentru România 21.15 Film. Viață dublă 23.10 Serial. Stargate.

Miercuri 12 octombrie

6.00 Serial. Maria Bonita 7.35 Revista presei 8.00 Serial (R). Rebelii 9.00 Tonomatul DP 2. 10.45 Serial. Pasiuni 11.40 Serial. Stargate 13.00 Desene animate 13.30 Serial. Incurcăturile lui Zack 14.00 Împreună în Europa 15.00 Zona de conflict 15.35 Jurnalul TVR 16.00 Serial. Rebelii 17.00 Jurnalul Euronews pentru România 17.15 Euro dicționar 17.30 Minorități sub trei dictaturi 18.00 Serial. Moștenitoarea 19.00 Serial. Trăsniții din Queens 19.30 Misterele bibliei 20.00 Omul între soft și moft 20.30 Jurnalul TVR 21.00 Jurnalul Euronews pentru România 21.15 Film. Jackie Bouvier Kennedy Onassis 23.00 Serial. American Gothic.

Joi 13 octombrie

6.00 Serial. Maria Bonita 7.35 Revista presei 8.00 Serial (R). Rebelii 9.00 Tonomatul DP 2. 10.45 Serial. Pasiuni 11.40 Serial. Verdict: Crimă 13.00 Desene animate 13.30 Serial. Incurcăturile lui Zack 14.00 Împreună în Europa 15.00 Tribuna partidelor parlamentare 15.35 Jurnalul TVR 16.00 Serial. Rebelii 17.00 Jurnalul Euronews pentru România 17.15 Euro dicționar 17.30 Documentar 18.00 Serial. Moștenitoarea 19.00 Serial. Trăsniții din Queens 19.30 Cruciați 20.00 Bugetul meu 20.30 Jurnalul TVR 21.00 Jurnalul Euronews pentru România.

Vineri 14 octombrie

6.00 Serial. Maria Bonita 7.35 Revista presei 8.00 Serial (R). Rebelii 9.00 Tonomatul DP 2. 11.00 Gimnastică. Campionatele Naționale. Individual masculin 13.30 Serial. Incurcăturile lui Zack 14.00 Împreună în Europa 15.00 Fascinația Modei 15.35 Jurnalul TVR 16.00 Gimnastică. Campionatele Naționale. Individual feminin 17.30 Auto Club 18.00 Serial. Moștenitoarea 19.00 Serial. Trăsniții din Queens 19.30 Serial. Washington în spatele ușilor închise 20.30 Jurnalul TVR 21.00 Jurnalul Euronews pentru România 21.15 D'ale lui Mitică 22.15 Serial. Polițiști din LA.

Sâmbătă 15 octombrie

6.00 Pescar hoinar (R) 6.30 Top sport 7.35 Universul cunoașterii 8.00 Arca lui Noe 8.30 Documentar (R) 9.00 Natură și aventură 9.30 Documentar 10.00 Gimnastică. Finale pe aparate 13.00 Televiziunea, dragostea mea 14.00 Fotbal: FC Național-FC Argeș 16. Via sacra 17.00 Serial. Miracole 18.00 Imagini de război. Istoria lui Hitler 19.00 Serial. Trăsniții din Queens 19.30 Serial. Amy 20.30 Jurnalul TVR 21.00 Serial. Lady Randolph Churchill.

Duminică 16 octombrie

6.00 Serial. Miracole (R) 7.35 Medalion folcloric 8.00 Ferma 9.00 Pescar hoinar 9.30 Info baza în direct 10.00 H... ora Prichindeilor 11.00 Două roți 11.30 Magazin IT 12.00 Atenție, se cântă! 13.00 Casa mea 13.25 Poftă bună! 14.00 Serial. Lois și Clark – noile aventuri ale lui Superman 15.00 Secrete regale 15.35 Jurnalul TVR 16.00 Serial. Verdict: crimă 17.00 Serial. Farmece 18.00 Imagini de război. Istoria lui Hitler 19.05 Atlas 19.30 Coolmea distracției 20.30 Jurnalul TVR 21.00 Serial. Lege și ordine.

ÎN LIMBA MATERNĂ

emisiune radiofonică în limba română

10 OCTOMBRIE, LUNI (Petr Cîmpian)

10.30: Introducere, cuprins 10.35: Știri și informații, date meteo 10.45: Evenimente calendaristice 10.50: Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.00: Montaj de muzică populară 11.30: Buletin informativ, date meteo 11.40: Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.55: Încheiere

11 OCTOMBRIE, MARȚI (Adam Bauer)

10.30: Introducere, cuprins 10.35: Știri și informații, date meteo 10.40: Evenimente calendaristice 10.45: Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.30: Buletin informativ, date meteo 11.45: Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.55: Încheiere

12 OCTOMBRIE, MIERCURI (Iulia Kaupert)

10.30: Introducere, cuprins 10.35: Știri și informații, date meteo 10.45: Evenimente calendaristice 10.50: Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.15: Comentariul săptămânii (Al. Ardelean) 11.30: Buletin de știri, date meteo 11.40: Sport – rubrica lui Adam Bauer 11.53: Avangpremiera „Ecranul Nostru” 11.55: Încheiere

13 OCTOMBRIE, JOI (Adam Bauer)

10.30: Introducere, cuprins 10.35: Știri și informații, date meteo 10.45: Evenimente calendaristice 11.00: Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.20: Nota săptămânii de Edda Illyés 11.30: Buletin de știri, date meteo 11.45: O șansă istorică: Uniunea Europeană 11.55: Știrile zilei pe scurt, încheiere

14 OCTOMBRIE, VINERI (Iulia Kaupert)

10.30: Introducere, cuprins 10.35: Știri și informații, date meteo 10.45: Evenimente calendaristice 10.50: Revista presei „Foaia românească” 10.55: Avangpremiera „Ecranul Nostru” 11.00: Magazinul „De la 14 la 18 – liceenii” 11.30: Buletin de știri, date meteo 11.40: Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.55: Știrile zilei pe scurt, încheiere

15 OCTOMBRIE, SÂMBĂTĂ (Petr Cîmpian)

14.30: Introducere, cuprins, evenimente calendaristice 14.40: Programul bisericilor ortodoxe și al adunărilor baptiste 14.45: Party Time – magazin de muzică ușoară 15.00: „Pe unde le Europei” – magazin euroregional 15.58: Încheiere

16 OCTOMBRIE, DUMINICĂ (Petr Cîmpian)

14.30: Introducere, cuprins, evenimente calendaristice 14.35: Sinteza știrilor săptămânii 14.45: Retrospectiva săptămânii (spicuiri din interviurile și reportajele difuzate pe parcursul săptămânii) 15.00: Magazinul „De la 14 la 18 – liceenii” (reluare) 15.30: Emisiune religioasă ortodoxă 15.55: Încheiere

(Nu răspundem pentru eventualele modificări în programele radio!)

În fiecare seară, între orele 19.00–19.30 se prezintă emisiunea românească, difuzată pe țară. Sumarul acesteia este compus din actualitățile zilei și reportaje, interviuri din viața comunității noastre, respectiv relatări din viața școlilor românești.

Emisiunea de seară, difuzată pe țară, în afară de frecvențele de 66,29 MHz și 66,14 MHz, poate fi ascultată și pe undele occidentale, pe frecvențele locale ale studiourilor regionale.

Radio Calypso, Budapesta 873 kHz, Radio Debrețin 91,4 MHz, Radio Seghedin 93,1 MHz

Ecranul nostru

12 octombrie 2005 (mtv ora 13.28)

Reluare: 13 octombrie 2005 (m2 ora 14.27)

Programul prevăzut pentru săptămâna viitoare:

Programul televizat în limba română vă invită în fața micilor ecrane și săptămâna viitoare, când vă vom prezenta un amplu interviu realizat cu Mihai Răzvan Ungureanu, ministrul de externe al României. În a doua parte a programului va urma un montaj despre manifestarea intitulată „Satul meu – Micherechi”, organizată recent la Centrul de Documentare al ATRU. Realizator: Ștefan Crăsta

PROGRAMUL TVR TIMIȘOARA

Interval orar 16.00-18.00, pe frecvența TVR2

Luni, 10 octombrie 2005

16.00–16.45 3sferturi 16.45–17.00 Magazin științific 17.00–17.30 Planuri de casă 17.30–17.45 Știri regionale 17.45–18.00 Omul zilei.

Marți, 11 octombrie 2005

16.00–16.30 Cronica germană 16.30–16.55 Calea Europei 16.55–17.00 Să ne-ăuzim vorbe 17.00–17.30 De la om la om 17.30–17.45 Știri regionale 17.45–18.00 Omul zilei.

Miercuri, 12 octombrie 2005

16.00–16.30 Panoramic sud-vest (emisiune în lb. maghiară) 16.30–17.15 Viața la țară 17.15–17.30 Dialog spiritual 17.30–17.45 Știri regionale 17.45–18.00 Omul zilei.

Joi, 13 octombrie 2005

16.00–16.30 Orizonturi sârbești (emisiune în lb. sârbă) 16.30–17.00 Universul culturii 17.00–17.30 Pe viu 17.30–17.45 Știri regionale 17.45–18.00 Omul zilei.

Vineri, 14 octombrie 2005

16.00–17.00 Puncul pe i 17.00–17.15 Exclusiv 17.15–17.30 Traio Romano 17.30–17.45 Știri regionale 17.45–18.00 Omul zilei.

Sâmbătă, 15 octombrie 2005

16.00–17.00 TVR Internațional 17.00–17.30 În prelungiri 17.30–17.45 Știri regionale 17.45–18.00 Revista presei.

Duminică, 16 octombrie 2005

16.00–17.00 Cântecul de acasă 17.00–17.30 Întâlniri esențiale 17.30–18.00 Serbare la... palat.

DEX
online

Dicționare ale limbii române

www.dexonline.ro

Emisiunea în limba română

24 de ore din 24
pe www.rrr.ro

Linkuri utile:

www.foaia.hu
www.romanul.hu
www.balcescu.sulinet.hu
www.ziare.com
www.astazi.ro
www.startpage.ro
www.ici.ro/romania/
indexrom.html

Dansuri și cântece românești la Festivalul „Perinița”

Timișoara

Jula

Micherechi

Bătania

Cenadul Unguresc

Jula

Bedeu

Chitighaz

Relatare în pag. a 9-a

FOAIA
românească
7 OCTOMBRIE 2005
www.foaia.hu

Săptămânal al românilor din Ungaria. Editat de Editura de presă și cărți „NOI”. Director: Eva Iova. Colectiv redacțional: Toma Iova, Rita Păcșas, Ștefan Crăsta. Tehnoredactare computerizată: Ștefan Mihailov. Editura și redacția: 5700 Jula, str. Gh. Doja nr. 8., CP 95. Telefon: (66) 463-152, 361-789 Fax: (66) 463-152, E-mail: foaia@axelero.hu, foaia@freemail.hu Editor responsabil: Dr. Ioan Ciotea, președinte, Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria, 5700 Jula, str. Gh. Doja nr. 8. Internet: www.romanul.hu, uniunea@romanul.hu. Tiparul: Mozi Nyomda Bt. 5600 Bichișciaba, str. Luther nr. 5/B. Index: 25291. ISSN 1418-8341. Abonamente la Foaia românească în județele Bács-Kiskun, Bichiș și Ciongrad se efectuează la oficiile poștale, iar în celelalte județe la adresa redacției atât personal, cât și prin cec poștal. Abonamentele pe anul 2005: 3 luni 912 forinți; 6 luni 1824 forinți; 1 an 3648 forinți. Apariția săptămânalului este asigurată de Fundația Publică „Pentru Minoritățile Naționale și Etnice din Ungaria”. A hetilap megjelenését a „Magyarországi Nemzeti és Etnikai Kisebbségért” Közalapítvány biztosítja.